

BESZÁMOLÓ A TÁRSSZABÁLYOZÁSSAL
KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGRŐL
2016. JANUÁR 1. - 2016. DECEMBER 31.

Tartalomjegyzék

1. Az MLE 2016-ban elvégzett feladatai	3
2. A szakértői bizottságok feladatai, összetétele, bizottsági tagok bemutatása	15
3. Pénzügyi beszámoló, zárszámadás.....	16
1. számú melléklet: Javaslat átfogó ágazati vizsgálatokra	19
2. számú melléklet: Könyvvizsgálói jelentés	29
3. számú melléklet: Az MLE magatartási kódexe hatálya alá tartozó médiatartalom szolgáltatók listája	32
4. számú melléklet: Az MLE magatartási kódexe hatálya alá tartozó kiadványok listája	34
5. számú melléklet: Az MLE magatartási kódexe alapján 2016-ban meghozott határozatok	44

1. Az MLE 2016-ban elvégzett feladatai

A 2016. évi időszakot is a korábbi évekre jellemző stabil társszabályozási rendszer és infrastruktúra jellemezte, melyben az MLE munkája nagymértékben összpontosult egyik legfőbb célkitűzése a médiaértés, olvasásra nevelés mellett a kiskorúak védelmére és a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztalkerekasztal munkájának támogatására, és az abban való aktív részvételre. Emellett szabályozói szempontból, együttműködtünk a Főszerkesztők Fóruma Egyesülettel, annak szakértői csoportjainak munkájában részt vettünk.

1.1. NMHH megkeresések, panaszos ügyek

A Magyar Lapkiadók Egyesületéhez a 2016-ös évben összesen három társszabályozási ügyben érkezett panasz.

Irodánk emellett rendszeresen felvilágosítást ad magánszemélyek, médiavállalkozások és szervezetek részéről főképpen telefonon érkező, társszabályozással kapcsolatos kérdésekre, megkeresésekre.

1.1.1. Anonim Kérelmező 1 vs. HVG Kiadó zRt.

Az MLE-hez az NMHH-tól 2016. március 2-án érkezett be a kérelmező képviselőjében dr. Rábai Zsolt ügyvéd levele (MN/39600-2/2015-MN/2000-6/2016.) a HVG Kiadó zRt. www.hvg.hu honlapján 2016. január 14-én „Tetszik vagy sem: viszi a piacot az UBER” címmel publikált cikk miatt.

A bejelentő a burkolt kereskedelmi közlemény közzétételét tiltó szabály (a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 20.§ (3) bekezdése) megsértését vélte. A beadvány szerint az Uber rendszer bemutatásakor és méltatásakor a cikk olyan színben tünteti azt fel, mint ami e szolgáltatás terén egy „normális” személyfuvarozási alternatíva lenne. A híradásban nincs szó arról, hogy e tevékenység, illetve működés ellátása teljes egészében jogellenes. Ilyenformán ez „bújtató reklámként is értelmezhető, a közönség számára azt a látszatot keltik, mintha ez a szolgáltatás nem lenne jogellenes”.

Mivel a HVG Kiadó zRt. az MLE Magatartási Kódex rendelkezéseit magára nézve kötelező érvényűnek ismeri el, ezért Egyesületünk eljárta a bejelentés ügyében. A Szakmai Szervezet (MLE) elvégezte a beadvány előzetes vizsgálatát és a reá irányadó Magatartási Kódex rendelkezései alapján megállapította, hogy hiánypótlást követően tudja Panaszos beadványát érdemi elbírálás alá vetni. Kérte a Panaszost, hogy – a Magatartási Kódex rendelkezései szerint - vegye fel a kapcsolatot a médiatartalom-szolgáltatóval, s a válaszlevél másolatát, vagy, válasz hiányában, ezt a tényt hivatalos formában küldje meg. A kiadóval történt egyeztetés napját követően pedig – amennyiben nem jött létre közvetlen megállapodás – 8 napon belül fizesse be az eljárási díjat, hogy az MLE megkezdhesse a bejelentés elbírálását.

A hiánypótlásra 30 napos jogvesztő határidő állt Kérelmező rendelkezésére, mely határidő eredménytelenül telt el, ezért a Magyar Lapkiadók Egyesülete a Magatartási Kódex 25. § (3) bekezdése alapján a kérelmet további vizsgálat nélkül elutasította. A Kérelmező a Határozat kézhez vételét követően nem élt a fellebbezés lehetőségével.

1.1.2. Anonim Kérelmező 2 vs. Népszava c. újság

Kérelmező a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz 2016. augusztus 30-án keltezett kérelmében panasszal élt a Népszava c. újság üzemeltetőjével szemben. Kérelmében előadta, hogy a Népszava c. napilap nyomtatott kiadásában, 2016. augusztus 25-én, az újság 16. (utolsó) oldalán megjelent, „Fűnyírót és laminált padlót lop a magyar” c. cikk célja „a magyarok elleni általánosító gyűlöletkeltés”.

Az MLE a Kérelmezőt 2016. szeptember 22-én kelt felhívásában hiánypótlásra hívta fel, tekintettel arra, hogy a kérelem nem tartalmazott arra vonatkozóan nyilatkozatot, hogy a Kérelmező megkeresésére érdemi választ kapott-e az érintett médiatartalom-szolgáltatótól. Az MLE a fenti határozatában ugyancsak felhívta a Kérelmezőt az eljárási illeték megfizetésére, valamint a Kérelmező rendelkezésére bocsátotta a kérelem formanyomtatványát is.

Ezt követően Kérelmező a fenti hiánypótlási kötelezettségének 2016. szeptember 26-án kelt levelével, illetve az ahhoz csatoltan kitöltött formanyomtatvánnyal és az eljárási illeték befizetésének igazolásával eleget tett. Előadta továbbá, hogy a kérdéses cím „rasszista, kirekesztő és gyűlöletkeltő”, ehhez kapcsolódóan pedig jogalapként hivatkozott a Magatartási Kódex, illetve az Mttv., valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvénynek (továbbiakban: Smtv.) a közösségek ellen gyűlöletkeltés, illetve kirekesztés tilalmára vonatkozó rendelkezéseinek sérelmére. Kérelmező emellett azzal kapcsolatban kért tájékoztatást, hogy Bayer Zsoltnak tavaly, a Magyar Hírlapban november 16-án megjelent cikkét ki „jelentette be a Médiahatóságnál, illetve Önöknél”.

A kérelem érkeztetése 2016. szeptember 30-án megtörtént, az MLE pedig az ügyben illetékes társszabályozási szakmai szervezetként az ügyet 2016. október 3-án befogadta, 2016. október 5-én pedig átadta az eljárás lefolytatására illetékes Bizottságnak.

A társszabályozási eljárásra vonatkozóan elsődleges jogi háttér az Mttv. 190. §-ában leírt társszabályozási, illetve az eljárási szabályokra rendelkezést tartalmazó, az Mttv. 194. § szerint megalkotott és elfogadott Magatartási Kódex tartalmazza.

A Bizottság álláspontja alapján a Magatartási Kódex hatálya – mind annak 3. § 1 bekezdés a) pontja és 10. § szakasza, mind az Smtv. 17. § (1)-(2) bekezdései és az Mttv. 192. § (2) bekezdésének a) pontja alapján – kiterjed a kérelemben foglalt ügyben történő határozathozatalra.

A Bizottság álláspontja szerint az ügy elbírálása során egyrészt vizsgálandó a kérdéses címnek (azaz: „Fűnyírót és laminált padlót lop a magyar”) a gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalmába történő esetleges ütközése, másrészt ugyancsak vizsgálandó az irányadó – hasonló címképzéssel élő – újságírói gyakorlat elterjedtsége, és annak az olvasóközönségre gyakorolt hatása.

A gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalma kapcsán a Magatartási Kódex 10. § 1 bekezdése az alábbi határokat szabja:

„A médiatartalom-szolgáltató által közzétett médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely egyház vagy vallási csoport elleni gyűlölet keltésére”.

Ugyanezen szakasz 2. bekezdése pedig az alábbiakat tartalmazza:

„A médiatartalom-szolgáltató által közzétett médiatartalom nem lehet alkalmas az (1) bekezdésben meghatározott valamely közösség kirekesztésére. Kirekesztő médiatartalomnak minősülhet különösen:

- a) az érintett közösség társadalmon belüli elszigetelésére történő felhívás vagy erre való utalás,
- b) az érintett közösség tagjait megillető emberi és személyhez fűződő jogoktól – a közösséghez való tartozásuk miatt – való megfosztásra történő felhívás vagy arra való utalás”.

A gyűlöletkeltő és kirekesztő médiatartalom felismerése szempontjából – a fentiekkel összhangban – mindemellett ugyancsak figyelembe veendő az Smtv. 17. § 1 bekezdése (gyűlölet-keltés tilalma), melynek értelmében „a médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség elleni gyűlölet keltésére”, valamint a fenti szakasz 2. bekezdése (kirekesztés tilalma), mely szerint: „a médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére”.

A sérelmezett cikk elemzése során megállapítható, hogy az a szállásadók körében készült felmérésre hivatkozva közölt adatokat a szálláshelyeken történt lopásokról, ideértve az okozott kárt, az "elkövető" vendégek jellemző magatartásait, illetve a lopási cselekmények tárgyait (tehát az ellopott dolgokat, e körbe vonva a többek között a címben is említett extrém példákat). A címben az elkövetők nemzetiségére, állampolgárságára vonatkozó adatot nem találunk, annak címében a „magyar” megjelölés elsősorban és általában inkább a hazai lakosokra vonatkoztatható gyűjtőfogalom. Abból nem következik, hogy a nem magyar etnikai eredetű más csoportokra ez a nem vonatkozik. Ezt az értelmezést erősíti, hogy egy magyarországi szálláshelyek körében készült felmérés képezi a cikk tárgyát, illetve alapját.

A Bizottság álláspontja szerint – annak ellenére, hogy a fenti cikk címében tükröződő újságírói megközelítés pontatlan, valamint enyhén, de kétségtelenül és a teljes hazai lakosságot általánosító negatív asszociációt eredményező tartalommal bír és ennek okán a Kérelmezőben és más, az ilyen érzelmi beállítódásra érzékenyebb olvasóban felháborodást kelthetett – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és a szöveg értelmezése alapján a magyar nemzettel szembeni gyűlöletkeltés, illetve a magyar nemzet kirekesztése nem látszik megállapíthatónak. A kérdéses cikknek ugyanis nem célja, hogy a magyar nemzet tagjai ellen hangoljon, és erre a szövegezés és a fogalmazásmód alapján nem is alkalmas. A cikk megfogalmazásából inkább a szerző egyéni közérzete és kritikai szemléletmódja tükröződik, és egyfajta figyelemfelkeltő célzat látszik kiolvashatónak. Ez pedig a nyomtatott, illetve elektronikus sajtóban, valamint egyéb médiatartalmak esetén (ha kifogásolható és ízlés szempontjából alappal vitatható is), de elterjedt, mellyel az (olvasó)közönség tagjai jellemzően találkoznak. Mindezt erősíteni látszanak az alábbi, interneten elérhető példák is:

http://www.hir7.com/hirek/belfold/igy-lop-a-magyar-kulonleges-felvetel_2013-10-04

<http://morningshow.eu/trukkozik-es-lop-magyar-boltban/>

E körben kiemelendő a Bors c. újság (illetve annak online kiadása), mely ugyancsak a hivatkozott felmérésre utalással közölt hasonló cikket (annak címében WC-tartály és perzsa macska ellopásával vádolva meg a "magyart"): <http://www.borsonline.hu/aktualis/wc-tartalyt-es-perzsa-macskat-lop-a-magyar-nyaralaskor/117866>

A fentiekkel összhangban a Bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sérelmezett cikk – sem annak címét, sem annak tartalmát, illetve azok egységét illetően – gyűlöletkeltésre vagy kirekesztésre nem alkalmas, így a Bizottság – összhangban a Magatartási Kódex 28. § 1-es bekezdésének a) pontjával – a kérelem elutasítása mellett döntött.

Figyelembe véve pedig mindazt, hogy a nem jogsértő, azonban helytelen, pontatlan, más szempontból kifogásolható újságírói tartalmak is a sajtószabadság védőernyője alá tartoznak, így a Bizottság álláspontja szerint az ilyen tartalmakkal szemben megfelelő „válasz” lehet például egy arra reflektáló, adott esetben azt pontosító, kritizáló (újságírói) vélemény. Az ilyen vélemények is az oltalmazott szabadságjogok körébe tartoznak.

A Bayer Zsolt újságíró által jegyzett, 2015. november 16. napján, a Magyar Hírlapban megjelent „9066 Álláspont. Elvettétek tőlem kincseim javát. Elvettétek az Ezeregyéjszakát” című cikkel szembeni panasszal kapcsolatban kért személyes adat (így a szóban forgó cikket sérelmező bejelentő neve) kiadására irányuló kérelme elutasításának indoka, hogy a kért adatot az MLE nem kezeli. Ennek kapcsán kiemeljük, hogy a fenti cikkel kapcsolatos ügyben a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa, és nem az MLE hozott határozatot.

1.1.3. Anonim Kérelmező 3 vs. Népszava c. újság

A Magyar Lapkiadók Egyesülete (1016 Budapest, Naphegy tér 8.) (továbbiakban MLE) dr. Nehéz-Posony Márton által elnökölt Társszabályozó Szakértői Bizottsága a kérelmező (továbbiakban: Bejelentő) által a Népszava napilap ellen tett bejelentés tárgyában a dr. Réti László által elnökölt Társszabályozó Szakértői Bizottság által 2016. október 17. napján meghozott, T-2016/02 ügyiratszámú kérelemmel kapcsolatos határozattal szemben a Bejelentő fellebbezéssel élt.

Az elsőfokú határozat a Bejelentő bejelentését mint megalapozatlant elutasította. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a bejelentés tárgyát képező újságcikk-cím kétségtelenül pontatlan megfogalmazás, de nem alkalmas sem a magyar nemzet vagy emberek más csoportja elleni gyűlöletkeltésre, sem e csoportokkal szembeni diszkriminációra.

Az elsőfokú határozattal szemben a Bejelentő élt fellebbezéssel, amelynek indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú határozatban foglaltak szerint „a magyart (...) lehet minden következmények közül általánosítva bűnösnek kimondani”. Hivatkozott arra is, hogy ha a tárgyi cikk címe a „magyar” helyett a „cigány” vagy a „zsidó” megjelölést használta volna, véleménye szerint azt az eljáró tanács elítélte volna.

A másodfokú tanács az elsőfokú határozatban foglaltakkal mindenben egyetértett, azokra csak visszautal.

A fellebbezésben foglaltakra hivatkozva a másodfokú tanács a következőkre mutat rá.

Amint arra az elsőfokú határozat is helyesen utalt, a tárgyi cikk egy, főleg belföldi szállásadók körében, feltehetőleg belföldi vendégek viselkedési szokásairól készült felmérést ismertet. A „magyar” megjelölés ezért ebben a szövegösszefüggésben nem etnikai hovatarozást, hanem elsősorban a földrajzi, közjogi és nyelvi értelemben vett közösséget, a belföldi minőséget jelöli.

Ebből következően közömbös, hogy e közösség tagjai közül egyesek a szlovák, a cigány, a szlovén, a görög, a kun vagy a ruszin etnikai, illetve a zsidó vallási közösség tagjának mondják magukat, mert e hovatartozásuktól függetlenül a magyar állam polgárai, a magyar politikai, kulturális, földrajzi és nyelvi közösség tagjai is egyben.

Éppen emiatt lenne súlyos diszkrimináció a magyar közösségen belül létező, az imént említett csoportokhoz tartozó emberek megkülönböztetése etnikai vagy vallási hovatartozás alapján a magyar nemzet egészén belül. Továbbá éppen emiatt lenne megengedhetetlen előítéletesség „a cigányok” és „a zsidók” (vagy bármely más etnikai vagy vallási közösség) akkénti említése, hogy az alkalmas legyen az e közösségekhez tartozók megbélyegzésére.

A jelen eljárás tárgyát képező cikk a fentiek szerint tehát nem mint etnikai csoportról beszélt a magyarokról, hanem lényegében a belföldön élőket jelölte a „magyar” megjelöléssel. Ebből következően a cím sem diszkriminációra, sem gyűlöletkeltésre nem volt alkalmas.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú tanács az elsőfokú határozatot annak helyes indokainál fogva helybenhagyta.

1.2. MLE társszabályozási projektek, rendezvények, események, jogi és szakmai fellépések, egyéb projektek

1.2.1. A média- és hírközlési biztos hivatala az **öngyilkosságokról szóló híreknek, tudósításoknak** a médiában való megjelenéséről, e megjelenések esetleges hatásairól ajánlást dolgozott ki. Az ajánlásban foglaltak betartását az MLE havonta monitorozza tagjai és a Magatartási Kódex hatálya alá tartozó tartalomszolgáltatók körében és szükség esetén értesítést küld az érintett kiadóknak az ajánlásban foglaltak betartása érdekében.

1.2.2. A **Bankszövetség** beadványában, melyet **dr. Kastory Edina Média- és Hírközlési Biztosnak** küldött, kérte a biztos asszony fellépését az elektronikus és az írott sajtóban tapasztalható banktitkokat sértő nyilatkozatok kapcsán, valamint egyeztetést kért a médiatartalom-szolgáltatók szakmai érdekképviselői szerveivel. **Dr. Kastory Edina** - erre vonatkozó biztosi hatáskör hiányában – továbbította a beadványt az MLE részére.

Az MLE elnöke Kovács Tibor úr jelezte, hogy rendkívül fontosnak tartja a szakmai párbeszédet, és mint az online és print lapkiadói szakmai reprezentatív szakmai szervezete mindig is nagy hangsúlyt helyezett a szakmai egyeztetésre, a vélemények ütköztetésére, illetve a felmerülő vitás kérdések konstruktív, tárgyalások útján történő megoldására.

Ennek érdekében javasoltuk a Bankszövetségnek egy közös, a két jogi entitás nagy tapasztalatú, médiajoggal, bank-és pénzügyi joggal foglalkozó, illetve kommunikációs szakembereiből, újságírókból álló ad hoc munkabizottság felállítását. A munkabizottság lenne hivatva kidolgozni egy olyan ajánlást, mely értelmezi a banktitok fogalmát, megsértésének mibenlétét, illetve az információhoz jutás szabadságának viszonyát mindezekhez.

Álláspontunk szerint egy, az érintett felek által közösen kidolgozott és elfogadott ajánlás pro aktív megoldást jelenthet a felmerült kérdésben.

Fentiek érdekében szakmai egyeztetésünk keretében a Bankszövetség főtitkára dr. Kovács Levente úr tájékoztatta az MLE munkatársait a panaszos levél indítékairól, arról, hogy a Bankszövetség álláspontja szerint sajtó egésze az ágazatról rendkívül egyoldalúan (negatívan) tájékoztat, a híradások túlnyomó többségében nem biztosít megszólalási lehetőséget, illetve egyes írások, beszámolókból, nyilatkozatok tartalma nyilvánvalóan sérti a banktitkot, és ezzel kapcsolatban felmerül a bankok és üzletfelek üzleti titokhoz való jogának sérelme is.

Sütő Ágnes területi vezető röviden bemutatta a Bankszövetség azon projektjeit, amelyek elősegíthetik a szakmai párbeszédet, széles körben való publikálásuk hozzájárul a pénzügyi kultúra ismereteinek elterjesztéséhez. Ilyen programok például a Pénz7 szakmai program, melyet az általános és középiskolások pénzügyi ismereteinek megalapozásához dolgoztak ki. 660 iskola, 90 ezer diák, 1000 tanár és 200 önkéntes pénzügyi szakember vesz részt a hazai programban egyedi fejlesztésű, lektorált, központi tudásanyag, 3 korosztály számára kidolgozott, kedvcsináló animációs rövidfilmek segítségével interaktív módon sajátíthatják el a diákok a pénzügyi alapismereteket. bővebben www.penz7.hu

Az MLE ígéretet tett arra, hogy megvizsgálja annak a lehetőségét, hogy ez a program illeszthető-e az MLE olvasásra nevelési programjához.

A Bankszövetség képviselői támogatják az MLE azon javaslatát, hogy a két szervezet nagy tapasztalatú, bank-és pénzügyi joggal foglalkozó, illetve kommunikációs szakemberek, újságírók közösen tartsanak workshopot, a banktitokról, üzleti titokról, illetve mindezeknek az információhoz jutás szabadsághoz való viszonyáról.

Felek egyetértettek abban, hogy folytatják az egyeztetést és a workshop témáját, tervezett időpontját, a felkérni szándékozott előadók személyét illetően egyeztetni fognak.

- 1.2.3. A közigazgatási szerződés előírja **átfogó ágazati vizsgálat** lefolytatását egy, a hivatal által jóváhagyott közérdekű témában. A 2017-es évre vonatkozóan mellékeljük témajavaslatainkat a Médiatanács számára. (lsd. 1. számú melléklet)
- 1.2.4. Szervezetünk képviseltette magát a különböző, a médiával kapcsolatosan megrendezett **eseményeken, konferenciákon**. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) elnökének tanácsadó szerve, a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal 2016. március 30-án műhelykonferenciát szervezett a gyermekek digitális felkészültségéről, a médiaértésről és a tudatos médiahasználatról.

A konferencia előkészítésében részt vett a MLE Jogi Bizottságának elnöke, a Kerekasztal tagja dr. Szilágyi Zsuzsanna. Koltay András, az NMHH Médiatanácsának tagja, a Gyermekvédelmi Internet-kerekasztal elnöke nyitotta meg a konferenciát, amely a 21. század egyik legfontosabb kompetenciájáról, a tudatos és biztonságos médiahasználatról szólt. Az NMHH gyermekvédelmi tevékenységének rövid ismertetését követően (Internet Hotline, Bűvösvölgy Médiaértés-oktató Központ, a televíziók és rádiók felügyelete, a szűrőszoftverek közzététele) a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) előadója a magánélet védelméhez és a magánélettel kapcsolatos adatok védelméhez való jogról tartott előadást.

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala arról a vizsgálatáról számolt be, amely a hazai médiaértés-oktatás helyzetét tárja fel. Az előadó beszámolt arról, hogy Magyarországon a Nemzeti alaptanterv ugyan megfelelően integrálja ennek a műveltségterületnek a fejlesztését, a helyi tantervekben azonban már kevésbé jelenik meg konkrétan ez a tananyag. Az ombudsmani hivatal szorgalmazza a NAT megújítását, ami elől az EMMI nem zárkózik el, ugyanakkor a minisztérium álláspontja az, hogy a változtatás még nem időszerű.

A kulturális sokkról, valamint arról, hogy meghatározó ereje van a kultúrának arra nézve, hogy hogyan észleljük a világot tartott előadást az Óbudai Egyetem meghívott előadója.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács előadója gyakorlatias témát hozott a közönség elé, a cyber bullying kérdését elemezte, amellyel a legtöbb pedagógus eszköztelenül néz szembe. Az internetes zaklatás témájáról azért időszerű beszélni, mert az iskolai zaklatások gyakran az online térbe kerülnek át, aminek az a következménye, hogy az iskolai erőszak nem áll meg az intézmény falai között, hanem az áldozat a nap 24 órájában kitett a zaklatóknak.

A téma pszichológiai aspektusát a záró előadás elemezte. Az online identításban az a vonzó és egyben veszélyes, hogy egészen más milyennek láttathatják magukat a fiatalok, mint ami a valóság. A közösségi oldalak népszerűségét mutatja, hogy a 12-17 évesek mindössze 4%-a nincs jelen egyetlen közösségi oldalon sem.

Az MLE továbbra is elkötelezett híve a tudatos médiahasználatnak, a rendelkezésére álló eszközökkel (ilyen például az olvasásra nevelési program, a szövegértési versenyek) támogatja kompetens médiaértés elsajátítását. A tagvállalatai - ahogy eddig is - a jövőben is minden rendelkezésükre álló eszközzel igyekeznek távol tartani a kiskorúakat a káros tartalmaktól (felnőtt tartalmakra való figyelemfelhívás, korkarikák használata), támogatják a tudatos szülői odafigyelésre való folyamatos figyelemfelhívást, segítik a tudatos médiafogyasztás elterjesztését.

Az MLE, mint szakmai érdekképviseleti szerv fokozott figyelmet fordít a tudatos médiahasználat elsajátításnak terén betöltött szerepére. A média feladata, szerepe és befolyásolási képessége ezen a területén elvitathatatlan. Az MLE és tagvállalatai folyamatosan biztosítják az ezzel kapcsolatos kampányok számára megfelelő felületet. A társadalom különféle területein számos program fut párhuzamosan, egymás mellett, ezért indokolt a résztvevők munkájának, a best practice-nek az állam általi támogatásnak felvetése is.

A konferencia neves előadói a következő témákat dolgozták fel:

- ***A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság gyermekjogi tevékenysége***

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (NAIH) adatvédelmi hatóságként kiemelt feladatának tekinti a gyermekek jogainak védelmét és az adatvédelmi ismeretek minél szélesebb körben történő terjesztését.

A gyermekek jogainak védelmén belül a NAIH célja az internet világához kötődő adatvédelmi jogsértések megelőzése, a felvilágosítás és a jogtudatosítás. Az adatvédők számára mindig is kiemelt feladat volt a gyermekek jogainak, személyes adatainak

védelve, hiszen ők koruknál és az ebből fakadó élettapasztalat hiányánál fogva eleve kiszolgáltatottabbak, mint felnőtt társaik.

Az ARCADES levezetésű program –mely 2016 májusában zárult - átfogó céljaként a NAIH az adatvédelmi, illetve adatbiztonsági ismeretek növelése különösen a 6-19 éves fiatalok körében és a tudatosabb eszközhasználatra, a veszélyekre történő figyelemfelhívást jelölte meg. Ennek egyik legfontosabb módszere a diákokat oktató pedagógusok képzése, és a diákok igényeihez legjobban illeszkedő oktatási anyag előállítás. A program keretében a NAIH munkatársai olyan tudást és segédanyagot adtak át a pedagógusoknak, amely segítségével a tanárok megismerhetik az adatvédelem alapvető elveit, mai kihívásait, veszélyeit, a szabályozási környezetet, illetve az egyes jogvédelmi mechanizmusokat.

A magánélet védelméhez és a magánélettel kapcsolatos adatok védelméhez mindenkinek joga van, ezért aggódva szemlélhetjük azokat a szülőket, akik gyermekeikről csecsemőkoruktól kezdve rengeteg fotót osztanak meg a közösségi oldalakon. Ezzel a tevékenységükkel ugyanis olyan digitális lábnyomot generálnak a gyermeknek, amivel egész életében szembe kell néznie, és ami tőle függetlenül került a világhálóra. Az előadó arról is beszélt, hogy a NAIH gyakorlatából kiforrtta magát a szabály, hogy nem lehet kontextustól függetlenül bárhol felhasználni azokat a képeket, amiket a képen szereplők töltenek fel, ugyanis ez bűncselekménynek számít.

(Sziklay Júlia NAIH)

- **Hogyan lehet a szándékból eredmény?** – A médiaértés-oktatás hazai helyzetét elemző átfogó ombudsmani vizsgálat tapasztalatai

A felmérés szerint kevés az iskolákban a szakképzett médiatanár, az oktatók csak 20-30 százaléka rendelkezik szakképesítéssel, így médiaismereteket ma az a tanár oktat, akit az érdekel vagy akit megbíznak vele. A meghatározott óraszám és szakmai tartalom inkább ajánlás, a médiaoktatásra fordított idő és szakmai tartalom rendszerint az iskola, illetve a tanár személyes döntésén múlik, a médiával, a digitális világgal kapcsolatos ismeretek átadására szánt időkeretet jellemzően nem használják fel az iskolákban, a kreatív, gyakorlati készségek fejlesztése pedig nem jelenik meg hangsúlyosan a helyi tantervekben. Hiányzik a tananyagból az online bántalmazás és az internet veszélyei kezelésének módja is, és ezt a nemzeti alaptanterv sem határozza meg külön fejlesztési célként, illetve a tanárképzés rendszerében sem szerepelnek erre vonatkozó ismeretek. Ez pedig komoly probléma, mert a gyermekek sok esetben nincsenek tisztában az online bántalmazás jelenségével, és nem tudják, mely szervezetektől és hatóságoktól kérhetnek segítséget. Az alapvető jogok biztosa megállapította azt is, hogy a hiányosságok a gyermekek védelméhez és gondoskodáshoz, művelődéshez való jogával összefüggő visszásságot okoznak, és jogsérelem közvetlen veszélyt vetik fel.

A vizsgálat másik fontos megállapítása volt, hogy Magyarországon a Nemzeti alaptanterv ugyan megfelelően integrálja ennek a műveltségterületnek a fejlesztését, a helyi tantervekben azonban már kevésbé jelenik meg konkrétan ez a tananyag. Az ombudsmani hivatal szorgalmazza a NAT megújítását, ami elől az EMMI nem zárkózik el.

(Lápossy Attila Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)

- **Úton a hazai ifjúság megértése felé**

„A világon az emberek 40 százaléka fér hozzá a világháléhoz, ez az arány a fejlett országban 78 százalék, míg a fejlődőekben csupán 32 százalék. Korábban soha semmi nem tudott ilyen rövid idő alatt ilyen gyorsan elterjedni. Jó példa erre, hogy a vezetékes telefon használata körülbelül száz év alatt vált általánossá. Az internetnek azonban ehhez csupán jó tíz évre volt szüksége, ez pedig számos következménnyel jár. Egyfelől a különböző generációk egyszerre, együtt élték meg ezt a digitális forradalmat. Nem volt idő arra, hogy az idősebbek megtanulják, és átadják a fiataloknak, ahogy ez korábban történt. Sőt ma ennek az ellenkezőjét tapasztaljuk. Nem alakult ki párbeszéd arról, hogyan kell használni a netet.

Kulturális szempontból vizsgálva a dolgot az egyik nagyon fontos újdonság, hogy a tizenévesek egy virtuális világban találták magukat, és ezzel párhuzamosan természetesen távolodni kezdtek a fizikai valóságtól. Lemondtak a papírfotókról, a levelekről, a könyvekről, a szemtől szemben zajló beszélgetésekről, helyzetekről. Szinte minden az online világban történik velük.

A való életben történő dolgokat, a metakommunikációt, az érzelmek felismerését és megfelelő kezelését így nincs alkalmuk megtanulni, egy problémás szituációban pedig készen kapják a megoldásokat. De ugyancsak nem tanulnak meg vitatkozni, véleményeket egyidejűleg megismerni és kezelni. Teljesen más netes jelek küldözgetése helyett együtt örülni valakivel, megvigasztalni, ha szomorú, megérteni, hogy egy kézmozdulattal, testtartással mit akart közölni. Másfelől a gyerekek saját kialakult, stabil személyiség híján nem az eddig megszokott módon építik fel saját identitásukat, hanem az online térben, amely semmiképpen sem az az igazi közeg, amely őket a mindennapjaik során egyébként körülveszi.

Koruknál fogva a fiatalok még nem ismerik fel, hogy például a Facebookon egy rózsaszín köddel bevont világban létezhetnek. Csak azok az ismerőseik, akiket ők kedvelnek, vagy akik őket kedvelik. Olyan dolgokat tesznek közzé, amire várhatóan pozitív megerősítéseket kapnak, ezt is várják. Olyan ajánlatokkal bombázza őket a közösségi oldal, de a Google is, amely az ő érdeklődésüket az eddigi online viselkedésük alapján valószínűleg felkelti. Ez egy konstruált világ, amelyhez érett személyiségnek kell lennie valakinek ahhoz, hogy a helyén kezelje. Végig kellene menniük nekik is azokon a fejlődési szakaszokon, amelyeken korábban mindenki átesett a felnőtté válása során. A gyerekek túl gyorsan lesznek felnőttek, számos döntést egyedül kell meghozniuk, amikre még nincsenek felkészülve.”

(Rab Árpád Óbudai Egyetem)

- **Iskolai erőszak az online térben**

Internetes devianciák: internetes zaklatás (cyberbullying) • gyűlöletbeszéd • internetes kibeszélés (mém) • provokáló hozzászólás (troll) • erotikus képek küldözgetése (sexting) • internetes pedofília • online behálózás (grooming) és az online ragadozók (predators) • online játékok • személyes adattal való egyéb visszaélések.

Ezek azok a az elmúlt néhány évben kialakult deviáns amellyel a legtöbb pedagógus eszköztelenül néz szembe. Az internetes zaklatás témájáról azért időszerű beszélni, mert az iskolai zaklatások gyakran az online térbe kerülnek át, aminek az a következménye, hogy

az iskolai erőszak nem áll meg az intézmény falai között, hanem az áldozat a nap 24 órájában kitett a zaklatóknak. Az előadó kiemelte, hogy a kamaszok elsődleges célja az, hogy elfogadtassák magukat a társaikkal, ezért különösen kegyetlenek tudnak lenni másokkal, hogy a saját megbecsülésüket növeljék.

(Baracsi Katalin Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács)

- **Identitás az online térben**

Az előadás az online és a valós identitást, valamint a tanár és a diák közösségi oldalakon való jelenlétét vizsgálta. Az online identitásban az a vonzó és veszélyes egyben, hogy egészen másmilyennek láttathatják magukat a fiatalok, mint ami a valóság. A közösségi oldalak népszerűségét mutatja, hogy a 12-17 évesek mindössze 4%-a nincs jelen egyetlen közösségi oldalon sem. Az előadó egy kutatás eredményein keresztül arról is beszélt, hogy a tanár-diák kapcsolatra milyen hatással lehet az online jelenlét: a gyerekek és a tanárok sem szeretnek túl intim magánéleti információkat megtudni egymásról, az iskolai kapcsolatra jobb hatással van a távolságtartás.

(Kósa Éva, Pázmány Péter Katolikus Egyetem)

- 1.2.5. **Önszabályozás:** az MLE 2015 év eleje óta szoros együttműködésben dolgozik a Főszerkesztők Fórumával, a 2015 decemberében **Korrektor** néven elindult média-önszabályozási platform kapcsán.

Az MLE továbbra is együttműködik az Önszabályozó Reklámtestülettel és szakmai támogatást biztosít a **Szülők Szava honlap** működtetése során.

1.3. Szakmai/jogi tevékenység

Az MLE folyamatosan figyelemmel kíséri a médiára vonatkozó, médiával kapcsolatos jogi és törvényi változásokat, egyeztet tagvállalataival a náluk esetlegesen felmerülő szakmai és jogi kérdésekről. E szakmai egyeztetéseknek megfelelően folyamatosan véleményezi a módosító javaslatokat, illetve szükség esetén állásfoglalást ad.

A 2016-os évben az MLE határozottan kiállt a sajtószabadság, a szabad információhoz jutás alapjoga mellett, és felemelte szavát minden olyan intézkedés ellen, mely az újságíró – egyébként sarkalatos törvényben rögzített – jogainak sérelmével igyekszik ellehetetleníteni annak munkáját (ilyen volt többek között az Országgyűlés elnökének az a döntése, miszerint az Index, a hvg.hu és a 24.hu, illetve a Népszabadság **munkatársait kitiltotta a parlament üléseiről**, mellyel súlyosan korlátozta a sajtószabadságot, sértette a szólásszabadságot.)

Az MLE emellett nyílt levélben adott hangot annak a véleményének, hogy a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával, így a nemzeti vagyonnal gazdálkodó, állami tulajdonú társaságot, vagy az ország jegybankját az Alaptörvény rendelkezései szerint nem lehet kivenni az **információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény** hatálya alól.

Szervezetünk már korábban is egyértelműen állást foglalt az **újságírók forrásvédelmével kapcsolatban**. E körben szövegszerű javaslatot is készített és terjesztett az Igazságügy miniszter felé. A javaslat felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy az új Büntető Törvénykönyv - ami a büntetési tételeket lényegesen megemelte - hatályba lépésével gyakorlatilag kiüresedett a büntető eljárási törvénynek az újságírók forrásvédelmére vonatkozó szabálya. A jelenleg is hatályos büntető eljárási törvény szerint ugyanis a bíróság - egyéb feltételek megléte mellett ugyan -, de határozatával kötelezheti az újságírót minden olyan büntető ügyben az informátor nevének a kiadására, melynek a büntetési tétele 3 év, vagy azt meghaladja.

Fontos ez, hiszen a sajtó iránti bizalom alapja a korrekt tájékoztatás, ami az olvasók felé kötelezettség, emellett a média és a hirdető ügyfelek közötti üzleti kapcsolat fundamentuma is. Egyértelmű, hogy az olvasók és a hirdetők, mint üzletfelek partnerként megbízható, alapos és a valós tényeket, az objektív tájékoztatás elveit magukénak valló orgánumokat választanak. Megbízhatóság hiányában mind a közvélemény, mind az üzleti partnerek hátat fordítanak a sajtónak, és ez hosszú távon rendkívül káros következményekkel jár.

Álláspontunk szerint kétséget kizáróan ebbe a körbe tartozott az egyik legnagyobb kereskedelmi bank magyar állam felé való értékesítése körüli információk megosztása a nyilvánossággal, hiszen a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekűnek minősülnek, melynek megismerésére mindenkinek joga van. Az ügy kapcsán megjelent Figyelő cikkben foglaltakkal kapcsolatban az érintettek helyreigazítást nem kértek, így vélhetően valós információkat tartalmazott Brückner Gergely közpénzekkel foglalkozó írása, és valljuk, hogy a közélet tisztasága, a források védelme minden adófizető polgár érdeke.

A 2016-os év kiemelkedő eseménye volt, hogy a **Bizottság új adószabályozást javasol az Unión belüli elektronikus kereskedelem és online vállalkozások támogatására**. Az Európai Bizottság december elején intézkedéseket tett közzé az Unión belüli elektronikus kereskedelmi vállalkozások hozzáadottérték-adó (héta) környezetének javítására. Javaslatuk lehetővé teszi, hogy a fogyasztók és a vállalkozások, különösen az induló innovatív vállalkozások és a kkv-k könnyebben vásároljanak és értékesítsenek árukat és szolgáltatásokat az interneten. A Bizottság végezetül eleget tett arra vonatkozó ígéretének, hogy a tagállamok ugyanolyan héamértéket alkalmazhassanak az e-

kiadványokra – például az elektronikus könyvekre és online újságokra –, mint a nyomtatott kiadványokra, mégpedig azért, hogy hatályon kívül helyezze az elektronikus kiadványokat a hagyományos nyomtatott kiadványok esetében engedélyezett kedvezményes adóügyi megítélés alól kizáró rendelkezéseket. A hatályos szabályozás már lehetővé teszi, hogy a tagállamok a nyomtatott kiadványokat, például a könyveket és az újságokat kedvezményes adókulccsal vagy egyes esetekben rendkívül kedvezményes, illetve nulla százalékos adókulccsal adóztassák. Ugyanezek a szabályok kizárják az elektronikus kiadványokat, vagyis ezeket a termékeket általános héamértékkel kell adóztatni. Ha az összes tagállam elfogadja az új szabályozást, azzal a tagállamok – nem kötelesek ugyan, de – összehangolhatják az elektronikus és a nyomtatott kiadványokra vonatkozó adókulcsokat.

A kiadók számára szabályozási szempontból rendkívül sarkalatos változás, hogy Európai Unió Hivatalos Lapjában kihirdették az **EU Általános Adatvédelmi Rendeletét** (GDPR). A Rendelet a kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba, ez azonban csak formai hatályba lépés, **a Rendeletet ténylegesen 2018. május 25-től kell alkalmazni**, ez tehát a tényleges hatályba lépés napja. A személyes adatokat kezelő vállalatok és egyéb szervezetek eddig kell, hogy megfeleljenek az új egységes európai uniós adatvédelmi szabályoknak.

Természetesen a tagállamoknak, így Magyarországnak is lesz feladata, hiszen a Rendelet tagállamokban fennálló közvetlen hatályából fakadóan módosítani kell az Infotv.-t, illetve adott esetben más olyan törvényeket is, amelyek olyan előírásokat tartalmaznak, amelyeket már a Rendelet fog szabályozni. Ideális esetben 2018. május 25-én olyan jogszabályi környezetnek kellene fennállnia, amelyben nincsenek átfedések, párhuzamosságok, azaz a magyar (és más tagállami) jogszabályok már csak olyan kérdéseket szabályoznak, amelyeket a Rendelet nem érint, illetve részletszabályokat tartalmaznak majd a Rendelet előírásaihoz képest. **Az elkövetkezendő másfél évben tehát nem csak a Rendelet már ismert előírásainak való megfelelésre kell felkészülni, hanem arra is, hogy a számos kisebb és nagyobb változás fog történni a hazai részletszabályokban is. Emiatt is javasoljuk a témát egy átfogó ágazati anyag keretében kidolgozásra. (Isd. 1. Számú melléklet)**

2. A szakértői bizottságok feladatai, összetétele, bizottsági tagok bemutatása

A Bizottság tagjainak kijelölése az MLE Közgyűlése által elfogadott, a tagok általi jelöltekből álló szakértői listáról történik az MLE Elnöksége által. Egy-egy bizottság három tagból áll, akként, hogy a tagok birtokában kell legyenek az adott témában a megfelelő szakértelemnek, és a Bizottság legalább egy tagja jogi végzettséggel kell rendelkezzen. Jogi szakértőnk a bizottságok jogász tagjaival együtt elkészítette a szakértői bizottság ügyrendjét, melyet az MLE Elnöksége fogadott el, majd a jóváhagyást követően valamennyi bizottsági tag megkapott.

2016-ban az MLE Elnökség határozata alapján az alábbi bizottságok működtek:

Nyomtatott sajtótermékekre vonatkozó Bizottságok		
1	<i>Kiss László</i>	
	Dr. Réti László	elnök
	<i>Somodi Géza</i>	
2	Dr. Nehéz-Posony Márton	elnök
	<i>Osváth Sámuelné</i>	
	<i>Tóth Ildikó</i>	
Internetes sajtótermékekre vonatkozó Bizottságok		
1	<i>Dr. Polyák Gábor</i>	
	Dr. Rózsa Anett	elnök
	<i>Nagy N. Péter</i>	
2	<i>dr. Juhász Gábor</i>	
	Dr. Hümpfner Viktória	elnök
	<i>Kiss László</i>	
Lekérhető médiaszolgáltatásokra vonatkozó Bizottságok		
1	dr. Juhász Gábor	elnök
	<i>Gedei Norbert</i>	
	<i>Dr. Huszák Balázs</i>	
2	<i>Bujdos Attila</i>	
	<i>Somodi Géza</i>	
	Dr. Polyák Gábor	elnök

3. Pénzügyi beszámoló, zárszámadás

A Magyar Lapkiadók Egyesülete társzabályozással kapcsolatos 2016. évi zárszámadása és a 2017. évi költségvetés tervezete

Kiadások			
Működési kiadások	2016. évi előirányzat	2016.12.31. tény	2017. évi terv
Nyomtatvány, irodaszer	30 000	29 743	30 000
Posta, telefon, tel. 20% és közterhei	250 000	196 024	250 000
Iroda bérleti díj, terembérlés	500 000	459 265	500 000
Jogi tevékenység	500 000	199 390	500 000
Képviselői szakmai rendezvényeken	200 000	0	200 000
Egyéb	60 000	48 051	50 000
Működési kiadások összesen	1 540 000	932 473	1 530 000
Személyi jellegű kiadások	2016. évi előirányzat	2016.12.31. tény	2017. évi terv
Főfoglalkozású munkabér (1 fő)*	3 024 000	3 024 000	3 084 000
Szociális hozzájárulás 27%	816 480	773 300	678 480
Cafeteria	722 400	705 600	728 400
Béren kívüli juttatások adója	300 037	289 448	309 759
Személyi jellegű összesen	4 862 917	4 792 348	4 800 639
Egyéb költségek	2016. évi előirányzat	2016.12.31. tény	2017. évi terv
Nemzetközi tagdíj	500 000	500 000	400 000
Könyvvizsgálat, könyvelés	500 000	494 000	500 000
Kiadvány, honlap karbantartás	100 000	25 041	50 000
Összesen	1 100 000	1 019 041	950 000
Eseti szakértői díjak (utófinanszírozással)		418 320	
Kiadások összesen	7 502 917	7 162 182	7 280 639
Bevételek			
NMHH támogatás állandó költségekre	7 502 917	7 502 917	7 280 639
NMHH eljárásonként tervezett támogatás (5 ügyszámmal kalkulálva)			
Eseti szakértői díjak (utófinanszírozással, az ügyek lezárását követően, 4 ügyszámmal kalkulálva)	914 400		914 400
Állandó szakértői általános díjak (utófinanszírozással, az ügyek lezárását követően, 2 ügyszámmal kalkulálva)	635 000		635 000
Eljárási díjak NMHH-n keresztül vagy a panaszosokon keresztül	12 000	6 000	12 000
Kapott kamat	0	439	0
Bevételek összesen	9 064 317	7 509 356	8 842 039

A 2016-os év gazdálkodásával kapcsolatos könyvvizsgálói jelentés a 2. számú mellékletben található. A költségvetés sarokszámairól elmondható, hogy a kiindulási időszak 21.123.407 forintos éves társszabályozási keretszámát mára a felek több, mint 65%-kal csökkentették, így a 2017-es éves tervet 7.280.639 forinttal kalkuláltuk.

Működési kiadások

A működési kiadások összességében nem érték el a 2016. évi előirányzatban szereplő összeget. A kiadások tételeinél (nyomtatvány, irodaszer, posta, telefon, bérleti díj) a 2016. év tényadataihoz mért összeggel terveztük a 2017-es évi kiadásokat. Az eseti szakértői díjak tervezésénél évi 4 ügyszámmal kalkuláltunk.

Személyi jellegű kiadások

A személyi jellegű kiadások esetében a tervezett kiadások nem haladták meg az adott évre tervezett összeget. A 2016-os kiadásokban két kérelemre vonatkozóan szerepelnek eseti szakértői díjak. A 2016-os előirányzatnál az aktuális közterheket figyelembe véve, továbbra is 1 fő munkavállalóval kalkuláltuk a költségvetést.

Könyvvizsgálat

Az NMHH-tól érkező központi költségvetési forrásból finanszírozott társszabályozásra való tekintettel az egyesület Elnöksége az idei évben is könyvvizsgálat elkészítését javasolta.

Elkészült a Magyar Lapkiadók Egyesülete 2016. évi társszabályozással kapcsolatos pénzügyi beszámolójának (zárszámadásának) a könyvvizsgálata, amelyben a 2016. január 01-től 2016. december 31-ig tartó időszak bevételei 7.509.356,- Ft, a kiadásai 7.162.182,- Ft. A pénzügyi beszámoló része az Egyesület által elkészített, a hatályos törvényi előírások szerinti beszámolójának a társszabályozással kapcsolatban végzett tevékenységéről. A jelentés szerint a Magyar Lapkiadók Egyesülete társszabályozással kapcsolatos 2016. évi pénzügyi beszámolója minden lényeges szempontból valóban mutatja be a Magyar Lapkiadók Egyesülete társszabályozási 2016. évi bevételeit és kiadásait a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban.

Budapest, 2017. január 24.

1. számú melléklet: Javaslat átfogó ágazati vizsgálatokra

A Magyar Lapkiadók Egyesülete (MLE) Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósággal kötött szerződésének 2.2. pontja szerint a társszabályozás keretében átfogó ágazati vizsgálatot folytat le, az alábbiak szerint:

“A rögzített személyi kör 2.1. és 3. pontban megjelölt felhatalmazás keretébe tartozó tevékenységére, magatartására irányuló átfogó ellenőrzését, a Szakmai Szervezet által önállóan meghatározott tárgykörökben és ütemezés szerint;”

A rögzített személyi kör:

- kifejezett nyilatkozattal a Magatartási Kódex hatálya alá tartozó médiatartalom szolgáltatók.

Tárgykör:

- az Smtv. 14. § (2) bekezdésének, a 16. §-ának, 17. §-ának, 19. § (3) és (4a) bekezdésének felügyelete a nyomtatott és az internetes sajtótermékek esetében;
- az Smtv. 20. § (1)-(3) bekezdéseinek felügyelete a nyomtatott és az internetes sajtótermékek esetében;
- az Smtv. 14. §-ának, 16. §-ának, 17. §-ának, 19. § (2) és (4a) bekezdésének felügyelete a lekérhető médiaszolgáltatások esetében;
- az Mttv. 10.§ (7)-nak felügyelete a lekérhető médiaszolgáltatások internetes honlapja tekintetében;
- az Mttv. 11. §-ának felügyelete a lekérhető médiaszolgáltatások tekintetében;
- e Kódex I. Rész IV. Fejezetében szereplő tényállásokkal kapcsolatos normaszértés esetén
- az Smtv. 20. § (1)-(3) bekezdéseinek felügyelete a nyomtatott és az internetes sajtótermékek tekintetében;
 - kereskedelmi közlemények elkülönítése a szerkesztett tartalmaktól
 - burkolt kereskedelmi közlemények tilalma
 - kereskedelmi közlemények könnyű felismerhetősége

Fenti irányelvek és tárgykörök minden általunk javasolt vizsgálati témában adottak.

1. SZÁMÚ JAVASLAT: A TANULMÁNY TÉMÁJA – AZ ÚJ ADATVÉDELMI RENDELET HATÁSA A MÉDIAVÁLLALATOKRA

Fentiek értelmében az MLE az alábbi tematika alapos vizsgálatát javasolja 2017-ben:

Az új adatvédelmi rendelet hatása a médiavállalatokra

Az Európai Parlament megszavazta az új adatvédelmi szabályokat. Ezek célja, hogy az internethasználóknak sokkal nagyobb befolyást biztosítson saját adataik felett, másrészt a digitális korszaknak megfelelő magas szintű és egységes Uniós adatvédelem jöjjön létre. A változtatások egyúttal minimumkövetelményeket határoznak meg a rendőrségi és bírósági célú adatfelhasználás területén.

Az EP döntésével **lezárult az Uniós adatvédelmi reform több mint négy éve elkezdett időszaka**. Az új csomag 1995-ös, az internet korai korszakában született rendelkezéseket helyettesít olyanokkal, amelyek az okos telefonok, közösségi média, internetes bankolás korszakában kínálnak nagyobb befolyást az internethasználóknak saját adataik felett.

Új rendelkezések:

- a személyes adatok **törléséhez** való jog
- az érintettek **világos és egyértelmű hozzájárulása** kell a személyes adatok feldolgozása kapcsán
- az **adathordozáshoz** való jog
- az adatvédelmi **incidensről** való értesülés joga
- a **közérthető adatvédelmi magyarázathoz** való jog
- erősebb kényszerítő eszközök – közigazgatási bírság, amely a vállalkozások esetében **az előző pénzügyi év teljes éves világszerkezeti forgalmának 4 %-át** teheti ki.

Az adatvédelmi csomag része a rendőrségi és bírósági célú adattovábbításra vonatkozó irányelv is. Az irányelv az EU-n belüli adattovábbításra vonatkozik és minimumkövetelményeket határoz meg a rendőrségi és bírósági célú tagállami adatfelhasználás területén. Az új szabályok célja az, hogy megvédjék az egyént – legyen szó áldozatról, tanúról vagy elkövetőről – azáltal, hogy **világos jogokat és kereteket határoznak meg az adatok bűnmegelőzési, nyomozási, felderítési, bíróság elé állítási és büntetési célú továbbítása** kapcsán, egyúttal pedig megkönnyítik a hatékony **együttműködést** a bűnüldöző szervek között.

Az ágazati vizsgálat célja, hogy egy a mindennapokban használható útmutatást adjon a kiadóvállalatok szakemberei számára.

2. SZÁMÚ JAVASLAT: A VIZSGÁLAT TÉMÁJA – INTERNETES ZAKLATÁS

Fentiek értelmében az MLE az alábbi tematika alapos vizsgálatát javasolja 2017-ban:

Internetes zaklatás

Internetes zaklatásról (cyber bullying) szóló tudósítások megjelentetése a médiában, a szülők, pedagógusok figyelmének a felkeltése. Az elmúlt időszakban Magyarországon is megindult az útkeresés annak érdekében, hogy a sértetteket megvédjük a névtelen, arctalan zaklatástól. A médiában is számos kampány folyt, figyelemfelhívó cikkek, tanulmányok sora jelent meg, szakemberek számos konferencián vitatták meg a megelőzés, illetve a védekezés lehetséges eszközeit.

A kutatás egyik központi témája annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy meg lehet-e egyáltalán előzni az internetes zaklatást, van-e hatékony a védekezés ellene, és ha igen melyek ezek - a média rendelkezésére álló – eszközök?

A kutatási másik iránya arra a kérdésre igyekszik választ adni, hogy mennyiben ültethetők át a más országokban alkalmazott megelőzési módszerek, léteznek-e egyáltalán az internetes zaklatás ellen ún. best practice?

I. A vizsgálatról bővebben

1.) A zaklatás különböző módjai, a zaklatás során előforduló módszerek:

A megfélemlítés és zaklatás jelensége nem új keletű, sok felnőtt még most is fel tudja idézni, hogyan piszkálták osztálytársai gyermekkorában. Míg a "hagyományos" megfélemlítés és piszkálás alatt a játszótéren és az iskolában elszenvedett szóbeli és fizikai bántalmazást értjük, köszönhetően az internetnek és az ehhez használt eszközöknek, a zaklatás nem áll meg az iskolaudvarban, hiszen mára mindez tovább folytatódik az online felületeken is.

A Kaspersky Lab és a B2B International kutatása alapján kiderül, hogy a szülők közel negyede érzi úgy (22%), hogy nem tudja figyelemmel kísérni gyermeke online tevékenységét, és közel a fele (48%) aggódik amiatt, hogy gyermeke kiberzaklatással szembesülhet. Köszönhetően az online közösségi oldalak (pl. Facebook, Instagram, Twitter) feltarthatatlanul növekvő népszerűségének, életünk online és offline részei egyre inkább összefonódnak. Ebből következik, hogy mára a zaklatás nem fejeződik be a játszótér vagy az iskola elhagyásával.

Csakúgy, mint a gyermekek önvédelemre való tanítása, az sem kevésbé elhanyagolható, hogy megtanítsuk nekik a technológia felelősségteljes használatát. David Emm, a Kaspersky Lab biztonsági kutatója szerint: "a gyermekek empatikus érzékét fejleszteni kell az internetes kommunikáció során csakúgy, mint az életben. Ez pedig csökkentheti annak a valószínűségét, hogy részt vegyenek számítógépes bűnözésben vagy internetes zaklatásban. Továbbá az is fontos, hogy már a korai éveikben megértsék, néhány online tevékenység is lehetséges veszélyforrást jelenthet".

Bár az internetes zaklatás nem jár fizikai erőszakkal, kutatások bizonyítják, hogy az online zaklatás még intenzívebb, mint a hagyományos megfélemlítés, az alábbi okok miatt:

- **Anonim.** Mivel az internetes zaklatás arctalan maradhat az anonim internetes környezetben, így nehezebb megállapítani és bebizonyítani, végső soron ki is a felelős. Ez azt is jelenti, hogy a zaklatók

kevésbé hozhatók összefüggésbe az okozott sérülésekkel és a következményekkel, amiket maguk után vonnak.

- **Nehéz a menekülés.** A legtöbb ember ma már rendelkezik internet hozzáféréssel, és az összes megalázó online felületen lévő információ elméletileg bármikor, bárki számára elérhető.

- **Állandó elérhetőség.** Egyre nehezebb elmenekülni a támadások elől, mert az áldozatok számítógépeken és okos telefonokon keresztül mindig és mindenhol elérhetőek.

A probléma nagy része manapság az, hogy a szülők csak ritkán vannak tudatában a gyermekeiket érintő internetes zaklatásoknak, mivel az esetek többségében a gyerekek nem is beszélnek róla. Minél többet tudunk meg a zaklatásról, annak okairól és lehetséges módjairól a mai társadalomban, annál inkább képesek leszünk megakadályozni ezeket.

2.) A netes zaklatás hatásai nagyon is valóságosak

A jelenség sokféle formában elképzelhető, és a tanárok és szülők egy része nem is mindig érti pontosan, mi ezzel a gond - hiszen ami az interneten történik, az nem a valóságban történik, azt csak figyelmen kívül kell hagyni, ki kell kapcsolni a gépet, ki kell menni focizni a friss levegőre és kész. Sajnos azonban az online zaklatás káros hatásai nagyon is valóságosak: szorongást, depressziót, önbántalmazó viselkedést okozhat és ritka, de súlyos esetekben még öngyilkossághoz is vezethet.

Jó lett volna azt hinni, hogy mindez csupán Amerikában "divat", és Magyarországra ez nem fog begyűrűzni, a mi gyermekeinket ez nem fogja érinteni. Az amerikai felmérések valóban ijesztő számokat mutatnak: a gyerekek közel 43 százalékát zaklatták már online, vagyis minden harmadik gyerek biztosan áldozatul esett már hasonlóknak.

A diákok 70 százaléka volt már szemtanúja internetes zaklatásnak, és bár a megkérdezett gyerekek 68 százaléka szerint a cyberbullying komoly probléma, a szemtanúk 90 százaléka mégsem csinált ellene semmit. A lányok zaklatása gyakoribb, ők a fiúkhoz képest kétszer akkora eséllyel válnak áldozattá, és ami a legijesztőbb: az áldozatok körében az öngyilkossági kockázat 2-9-szeresére nő.

Az elmúlt években azonban már Magyarországon is megjelent a zaklatásnak ez a formája. A felmérések szerint a 10 éves gyerekek 97 százaléka naponta használja az internetet ma Magyarországon, ők a korukból fakadóan fel sem fogják, egy-egy intimebb kérdés mire irányul. A nagyobbak 99 százaléka pedig naponta több órán át használja a közösségi oldalakat.

A Vodafone felkérésére a YouGov által elvégzett európai felmérés szerint, a kamaszok közel egyötöde (18%) esett már áldozatul internetes zaklatásnak, és 41%-uk depressziósnak és tehetetlennek érezte magát miatta. 26%-uk érezte úgy, hogy magára hagyták, 18%-uk fejében pedig még öngyilkos gondolatok is megfordultak, 43 %-uk pedig úgy érzi, hogy ez nagyobb problémát jelent a fiatalok számára, mint a kábítószerrel való visszaélés. (forrás: Vodafone Magyarország)

3.) Kik zaklatnak kiket, és főleg mit lehet tenni ellene?

Az online bántalmazás témakörébe különféle dolgok tartoznak. Ilyenek:

- a bántó üzenetek Facebook-on, gyűlölködő tweetek
- bántó, lekicsinylő vagy fenyegetést tartalmazó kommentek blogokon vagy képmegosztó oldalakon,
- kompromittáló fotók nyilvánosságra hozása másokról vagy az ezzel való fenyegetőzés,
- pletykák vagy intim részletek, titkok terjesztése, kibeszélése,
- esetleg dedikált gyűlöletoldal létrehozása valaki ellen.

- Ide tartozik emellett a személyazonosság ellopása, ami nem csak a hitelkártya-adatainkat jelenti, hanem például azt is, ha valaki elfelejti lezárni a gépét vagy feltörik a jelszavát, és utána mások az ő nevében küldözgetnek üzeneteket (mondjuk trágár e-maileket a szerelmének vagy az iskolaigazgatójának).

Az online, több szereplős játékok is alkalmat adnak visszaélésekre. A cyberbullying első ránézésre tipikusan kamasz problémának tűnik, ugyanakkor fontos tudni, hogy a tapasztalatok szerint sajnos az sem ritka, hogy felnőttek zaklatnak gyerekeket az interneten keresztül.

4.) Arc és együttérzés nélkül

A [felmérések](#) szerint az online zaklatás már hazánkban is gyakoribb a klasszikus, offline iskolai bántalmazásnál. Az interneten ráadásul gyakran olyanok is bántalmazóvá válnak, akik a valóságban nem lennének azok. Ennek több oka is van: amikor bántanánk valakit, gyakran megsajnáljuk és empátiát, együttérzést érzünk iránta, ha látjuk, hogy rosszul esik neki, szenved vagy sír. Személyes találkozó során részben ezért is nehezebb kegyetlenkedni.

Ezzel szemben, ha a neten szemétségeket írok valakiről vagy valakinek, akkor nem látom a reakcióit. Így a bántalmazó félben sokkal kisebb eséllyel és később támad fel az áldozat iránti empátia (ha egyáltalán), vagyis sokkal kíméletlenebb tud lenni, mint személyesen.

A netes zaklatást természetesen megkönnyíti az anonimitás is, vagyis az, hogy nevünk és arcunk elhallgatásával, álnéven vagy hamis adatokkal is jelen lehetünk a világhálón. Így értelemszerűen kisebb eséllyel szembesülhet büntetéssel a bántalmazó, mint ha személyesen zaklatna valakit. A felmérések szerint az online bántalmazottaknak nagyjából a felének fogalma sincs zaklatója kilétéről.

Azt nagyon fontos elmondani, hogy az internetes zaklatásnál az áldozat hiába vált osztályközösséget, iskolát, költözik más városba, a zaklatás folyamatosan követi.

5.) Tipikus szerepek

Bár a cyberbullying sokban különbözik a "valódi" bántalmazástól, az elkövető és az áldozat tipikus személyiségjegyei hasonlítanak az offline szereplőkére. Vagyis az áldozatok tipikus esetben alacsony önbizalommal és kevés barátal rendelkező, félnék, szorongó kamaszok.

Gyakrabban válnak áldozattá azok, akik sok információt osztanak meg magukról a neten, sokat csetelnek. A heteroszexuális fiúkhoz képest több zaklatás éri a lányokat és a homoszexuálisokat.

A zaklató, bántalmazó többnyire agresszív, szabályszegő, esetükben gyakoribbak a viselkedészavarok, a depressziós tünetek, illetve az alkohol- vagy droghasználat is. Jellemzően népszerű, társasági emberek, ugyanakkor családi hátterük gyakran rendezetlen, esetleg otthonukban épp őket bántalmazzák.

Ugyanakkor nagyon fontos észben tartanunk, hogy ez csupán a statisztika - vagyis nem jelenti azt, hogy ha egy kamasz a való világban társasági ember, vannak barátai és sok az önbizalma, vagy éppen viszonylag kevés időt tölt a gép előtt, akkor majd biztosan nem fogják zaklatni. Ugyanúgy, ahogy az offline bántalmazós esetekben, így itt is bárki válhat áldozattá.

6.) Komolyan kell venni!

A bántalmazás, zaklatás depressziós tüneteket, szorongást és öngyilkossági gondolatokat okoz. Ez ugyanúgy igaz az offline és az online verzióra is. A legsúlyosabb tüneteket értelemszerűen azok a fiatalok mutatják, akiket online és offline is zaklatnak, de a "csak" interneten történő bántalmazást is nagyon komolyan kell venni. Bár a szülő számára esetleg nehezen érthető, miért annyira fontos, hogy ki mit ír a Facebook-ra, az online szakálás jobban fáj, mint hinnénk.

A kutatások szerint a szorongás, félelem, düh és frusztráció következtében az áldozatoknál depresszió, öngyilkossági gondolatok és önbántalmazó viselkedés alakulhat ki (az önbántalmazás a belső feszültség oldásával átmeneti megnyugvást okozhat - ide tartozik például a csukló bőrének megvagdósása vagy cigarettacsikk bőrön elnyomása stb.). Az utóbbi időben néhány évente a médiában is találkozhatunk [olyan esetekkel](#), amikor a cyberbullying áldozata öngyilkosságot kísérelt meg vagy követett el.

7.) Tétlenül nézzük!

Sajnos az áldozatok ritkán kérnek segítséget a környezetüktől. Ennek néha az az oka, hogy szégyellik a történeteket, máskor az, hogy úgy érzik, mások nem értenék meg a problémájukat. A szülők mai generációja még offline töltötte a kamaszkorát, és valóban nehéz időnként együtt érezni egy olyan problémával, amivel mi magunk sohasem szembesültünk. Ezért sok szülő, de gyakran a tanárok, az iskola és a rendőrség is viszonylag könnyedén veszi a dolgot, és elintézik azzal, hogy "mit törődsz vele". Hát nem? Netezzen kevesebbet a gyerekek és kész.

Vagy amitől a fiatalok a legjobban rettegenek, hogy a szülők elzárják őket az internet használatától, az online léttől, ami számukra egyenlő a „megsemmisüléssel”, ezért inkább nem is próbálnak segítséget kérni.

A kortárs szemlélők, vagyis maguk a kamaszok is nagyon ritkán tesznek valamit a zaklatás ellen, ha a szemtanú szerepébe kerülnek - például látják, hogy valaki Facebookon trágár, igazságtalan pletykákat terjeszt egy ismerősükről, vagy a nevében posztolgat. Ennek részben ugyanaz az oka, ami a bántalmazást is elősegíti, vagyis az, hogy nem látják az áldozat szenvedését, így kevésbé tudnak együtt érezni vele. További oka, hogy gyakran nem tudják, kihez lehetne fordulni - utcai verekedés során még csak eszébe jut az embernek, hogy a rendőrt kell hívni, de kit kell hívni, ha valakit a neten bántanak?

Emellett a közbelépés ellen hat az úgynevezett [szemlélődő-effektus](#), vagyis az a pszichológiai jelenség, hogy ha egyedül látok egy balesetet, akkor jó eséllyel odamegyek segíteni, de ha százan látjuk, akkor senki sem megy oda: mindenki a másiktól várja, valaki majd úgyis segít. A netes zaklatások egy része az internet teljes közönsége előtt történik, és ez felerősíti az előbbi, "valaki más majd segít"- hatást, aminek gyakran az a vége, hogy senki nem tesz semmit.

8.) A média (nyomtatott és online sajtó) szerepe a szülők edukációjában, a tényleges és potenciális áldozatoknak szóló segítségnyújtás módjait bemutató kampányokban.

3. SZÁMÚ JAVASLAT: A VIZSGÁLAT TÉMÁJA – TÖRTÉNELMI EGYHÁZAK

A történelmi egyházak médiabeli megjelenése, figyelemmel az egyházak és a hittételek kritikája és véleménynyilvánítás szabadságának alapjogi intézménye kapcsolatára.

I. A vizsgálatról bővebben

„A mindenkori közszolgálati média a vallásokhoz nem semleges módon áll hozzá. A szabályozás abból indul ki, és erre jó okai vannak, hogy a vallások értéket képviselnek a társadalomban, és így a vallásos közösségek speciális, tájékoztatás iránti – a profitorientált média által jobbra figyelmen kívül hagyott – igényeit ki kell szolgálni. E felfogásba nem csak, hogy e közösségek sértegetése nem fér bele (pl. a közmédia vélemény-műsoraiban), hanem éppen ellenkezőleg, a komoly társadalmi jelenléttel bíró egyházak bemutatása az intézmény törvényben előírt feladata (ami persze nem zárja ki az egyházak működésének bírálatát sem). A vallások társadalmi szerepén és kezelésén túl pedig itt van a szólásszabadság saját magában is éppen eléggé súlyos kérdése. A szólásszabadság az európai demokratikus identitás, a nyugati kultúra alapvető építőkövei. Ugyanakkor az emberi méltóság tisztelete, a tolerancia, egymás megbecsülése szintén az európai kultúra alapjai közé tartozik. Az egyes államok, ha ezek az értékek és a szólásszabadság egymással ütközik, különböző módokon és eredménnyel határozzák meg azok egyensúlyát, azaz nincs a szólásszabadság kérdéseiben homogenitás.”

(Koltay

András:

http://mediahorizontblog.hu/blog/a_szolasszabadsag_nem_engedely_arra_hogy_hulye_legyel

(2015. márc. 23.)

Hol van a határa a véleménynyilvánításnak az egyházak és a hittételek (jogszerű) társadalmi kritikájának és hol kezdődik a vallásgyalázás? A vallások, vallási szereplők, hittételek védelme a szólásszabadság legősibb korlátja a Európában illetve a nyugati típusú jogrendszerekben is.

Ennek a kérdésnek a kutatása 2016-ban aktuálisabb, mint valaha: szimbólumhatár volt-e 2015. január 7-e, a Charlie Hebdo szerkesztősége elleni terrortámadás. Vagy azoknak van igaza, akik annak a véleményüknek adnak hangot, hogy évek óta ismert, hogy a karikatúrák léte folyamatosan mélyíti az ellentétet a szólásszabadság élharcosai és a vallási fundamentalisták között? Az Egyesült Államokban a demokrácia és a szólásszabadság őshazájában például nem terjed ki mindenre: a vallási érzelmek megsértését például nehezen tűri az amerikai társadalom.

Ki lehet-e és kell-e kijelölni jogszabályi rendelkezésekkel a szólásszabadság határait, vagy elegendő a társadalom egészséges ösztöneire, évszázadok alatt kialakult erkölcsi hagyományokra hagyatkozni?

A kutatás azt kívánja bemutatni, illetve értékelni, hogy miként ábrázolják a hazai nyomtatott és online médiában az egyházakat, vallási és hitbéli kérdéseket.

4. SZÁMÚ JAVASLAT: A VIZSGÁLAT TÉMÁJA – KÖZSZOLGÁLATOT TELJESÍTŐ SZEMÉLYEK MÉDIÁBAN VALÓ MEGJELENÉSE

Nyilvános helyen, vagy közterületen szolgálati kötelezettségét teljesítő, vagy munkát végző személy (rendőr, tűzoltó, katona, katasztrófaelhárító stb.) közszereplőnek minősül-e vagy sem, róla engedély nélkül készíthető-e és nyilvánosságra hozható-e felvétel? Az ellentmondásos jogi helyzet média szempontú vizsgálata az Alkotmánybíróság 28/2014 (IX.29) számú és a Kúria 1/2015-ös jogegységi határozata nyomán. Változott-e a médiában való megjelenése a közzolgálatot teljesítő személyeknek az AB határozatát, és a Kúria jogegységi határozat óta eltelt majd egy évben? Változik-e, és ha igen milyen irányban a társadalmi megítélése a közzolgálatot teljesítő, vagy munkát végző személyeknek, ha munkájukról arcuk kitakarása nélkül tudósíthat a média?

II. A vizsgálatról bővebben

A 28/ 2014-es AB határozat következtében - ami kimondta, hogy rendőrök hozzájárulása nélkül is nyilvánosságra hozható az intézkedésről készült felvétel, ha az nem öncélú -, lépéskényszerbe került a Kúria, néhány hónappal később teljes jogegységi határozatban (1/2015) semmisítette meg a 2012-es jogegységi döntését, ami kimondta, hogy a rendőrök (szolgálati tevékenységet ellátó, vagy munkát végző személyek) még szolgálatuk teljesítése közben nyilvános helyen sem közszereplők, ezért róluk felvétel csak a hozzájárulásukkal készíthető.

A 2012-es jogegységi döntés hatályon kívül helyezése után a Kúria álláspontja szerint egyedileg kell kezelni és értékelni az ilyen típusú személyiségi jogi pereket. Más szóval a Kúria határozata nem mondhatja ki azt, hogy lehet engedély nélkül felvételt készíteni az intézkedő rendőrökről, de azt sem mondhatja ki, hogy nem lehet, esetenként külön-külön kell megkeresni az egyensúlyt a rendőr magánéleti jogai és a közélet indokolt érdekei között.

A kérdés tehát az, hogy köteles-e túrni a közterületen tartózkodó és intézkedő rendőr –mint az állam képviselője -, hogy külön hozzájárulása nélkül róla felvétel készüljön és kerüljön nyilvánosságra?

A kutatás (ágazati vizsgálat) kétirányú:

- egyrészt vizsgálja azt, hogy változott-e az AB határozat, illetve a Kúria jogegységi döntése nyomán az intézkedő rendőrök megjelenítése a médiában (továbbra is kitakarásra kerül-e az arcuk vagy sem)?
- Mennyiben befolyásolja a közhatalom képviselőinek a társadalmi elfogadottságát az a tény, hogy felismerhetetlenné téve jelenhetnek meg a médiában?

5. SZÁMÚ JAVASLAT: A VIZSGÁLAT TÉMÁJA – SZEMÉLYISÉGI JOGOK, KÉPMÁSSAL VALÓ VISSZAÉLÉS ÉS A KÖZÖSSÉGI OLDALAK

A Személyiségi jogok, képmással való visszaélés az új Polgári Törvénykönyv személyiségi jogi szabályai tükrében: szabadon felhasználhatóak-e a média számára a nyilvános közösségi oldalakon található felvételek?

Továbbra is gondot okoz a sajtó mindennapi munkájában, hogy miközben a közösségi média mára már az első számú hírforrássá vált, teljesen esetleges az ott fellelhető képek és információk használatának megítélése. (Pl.: Bruce Willis gyermekének Budapesten készült Twitter-fotója, amely a nemzetközi sajtóban komoly összeget ért volna, teljesen ingyenesen hozzáférhető volt, míg más esetekben szankciók fenyegetik a médiumokat.)

A Facebookon és hasonló közösségi oldalakon felbukkanó fotók, audiovizuális tartalmak használata egy sor etikai és jogi kérdést vet fel, és amennyiben egy átfogó vizsgálat a legfontosabb és leginkább releváns szempontból (pl. az érintettek védelme felől közelítve a témát) megvizsgálná a kérdést, egy sor általános irányelv születhetne.

A közösségi oldalakat leggyakrabban az áldozatok és az elkövetők feltérképezésére használja a sajtó, általában – persze, nem mindig - betartva a személyiségi jogok védelmének szabályait, de gyakran előfordul, hogy egy érintett, vagy hozzátartozó által jóváhagyott fotóról a megjelenéskor derül ki, hogy jogtulajdonosa van, vagy létezik olyan személy, aki nem járult volna hozzá a közléshez. Az általános irányelvek segíthetnék a sajtót mindennapi munkájában és az ilyen esetek megelőzésében.

A közhiedelemmel ellentétben a fotót készítő (a szerzői jog jogosultja) nem veszíti el a jogait a felvételei felett, ha feltölti őket a Facebookra. Ezt a FB felhasználási szerződése le is írja. Megosztani lehet? Bizonyos feltételekkel igen, de ezt a fotó feltöltője szabályozza az adatvédelmi beállításaiiban. Ha engedélyezi a megosztást, akkor meg lehet osztani, de letölteni és felhasználni se a Facebookon, se az internet egyéb oldalain nem lehet.

A kutatás arra irányul (anonim módon), illetve arra kívánja felhívni a figyelmet, hogy a médiában megjelenő felvételek jogtisztasága az elmúlt évek során hogyan alakult. Változott-e pozitív irányban az a fent említett és súlyosan jogsértő magatartás, miszerint az internetre feltöltött felvételek szabadon felhasználhatóak, jobb esetben a forrás megjelölésével?

Észrevehető-e és ha igen, milyen változást generált az új Polgári Törvénykönyvnek az a rendelkezése, miszerint 2014. március 15-e óta már a felvétele elkészítéséhez is hozzájárulás szükséges, nemcsak a nyilvánosságra hozatalhoz?

III. A vizsgálatról bővebben

A vizsgálat végére átfogó képet kívánunk kapni egyrészt arról, hogy mennyire ismert a probléma a közösségi oldalak látogatói, felhasználók, valamint a sajtóban dolgozók körében.

Másrészt célunk az is, hogy a kiválasztott médiumok példáján keresztül képet kapjunk arról, hogy a kiadók mennyiben készültek fel e probléma megjelenésére és kezelésére.

További célként fogalmazzuk meg, hogy az eddigi esettanulmányok tapasztalatait összegezzük, és hozzáférhetővé tegyük, és ezáltal segítsük a sajtóban dolgozókat még időben felismerni a közléssel járó esetleges veszélyeket, és elkerülni azokat.

Fontos ezen túl a trendek azonosítása, a közös gondolkodás elindítása, a szemléletformálás.

Mindezek eléréséhez a vizsgálat célcsoportját a szerkesztőségek és kiadók munkatársai – újságírók, jogászok, marketingesek -, és a közösségi oldalak felhasználói, az azokra feltöltők alkotják.

Vizsgálatunk két irányban készül. Tapasztalataink szerint ugyanis a társadalom és a szakma ebben a tekintetben rosszul informált, véleménye esetleges és ellentmondásos.

Egyrészt megvizsgáljuk tehát, hogy a közösségi oldalakat használók, és az azokra különféle anyagokat feltöltők találtak-e már a problémával, elgondolkodtak-e a saját kötelezettségeiken és mások felelősségén, mi a véleményük a sajtó által eddig alkalmazott megoldásokról (esettanulmányok tapasztalatai).

Másrészt, vizsgálatunk kiterjedne a sajtóban dolgozóknak a kérdéshez, problémához való viszonyulására. Összegezni kívánjuk kérdéseiket, problémafelvetéseiket. A megoldási lehetőségek bemutatása révén a közösségi sajtót és internetet e célra kiemelten használó fiatalok kiszolgáltatottságának csökkentésében nyújthat a vizsgálat segítséget.

Szándékunk szerint vizsgáljuk még a jogi szabályzást, az abban történt változásokat, kiemelünk és hozzáférhetővé tennénk az érvényes előírásokat.

A vizsgálat alapot szolgáltat ahhoz, hogy a jövőben elősegítse:

- az orientációt minden fél részére
- jogtiszta anyagok megjelentetését
- javaslatok, ajánlások kidolgozását.

Vizsgálandó témakörök:

- Tisztában vannak-e a fotókat, videókat, egyéb más anyagokat feltöltők a kötelezettségeikkel és lehetőségeikkel?
- A szerkesztőségi/kiadói munkatársak: tisztában vannak-e azzal, hogy milyen szerzői jogi problémákkal találkozhatnak?
- A kiadók és az érintett közösségi oldalak Általános Szerződési Feltételei, valamint a külső információk, anyagok felhasználására vonatkozó egyedi szerződéseik mennyiben térnek ki a probléma még a közlés előtti, lehető legteljesebb kiküszöbölésére.
- Az új PTK tükrében a jogi változások vizsgálata, a vonatkozó előírások kigyűjtése.
- MTI fotók felhasználásával kapcsolatos tisztázandó kérdések.
- A vizsgált médiumoknál történt esettanulmányoknak, azoknak a példának a kiemelése, melyek a témát általános szinten jellemzik, és az ezekből levonható tanulságok

Kutatási célcsoport

- internetes oldalakra feltöltők, közösségi oldalak felhasználói, látogatói
- szerkesztőségi/kiadói munkatársak – újságírók, szerkesztők, marketingesek, jogászok

2. számú melléklet: Könyvvizsgálói jelentés

COOPSALDO
Könyvvizsgáló és Ügyviteli
Szolgáltató KFT

MAGYAR LAPKIADÓK EGYESÜLETE
1016 Budapest, Naphegy tér 8. Nyilv. szám 1262
2016. évi társzabályozói pénzügyi beszámolójának
könyvvizsgálata

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A MAGYAR LAPKIADÓK EGYESÜLETE tagjainak

„Beszámoló a társzabályozással kapcsolatos tevékenységről (2016. január 1-2016. december 31.)” készült jelentés

Elvégeztük a MAGYAR LAPKIADÓK EGYESÜLETE /továbbiakban: „Egyesület”/ mellékelt 2016. évi társzabályozással kapcsolatos pénzügyi beszámolójának (zárszámadásának) a könyvvizsgálatát, amelyben a 2016. január 01-től 2016. december 31-ig tartó időszak **bevételei 7.509.356,- Ft, a kiadásai 7.162.182,- Ft.** A pénzügyi beszámoló része az Egyesület által elkészített, a hatályos törvényi előírások szerinti beszámolójának a társzabályozással kapcsolatban végzett tevékenységéről.

A vezetés felelőssége a pénzügyi beszámolóért

A vezetés felelős a pénzügyi beszámolóban a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban történő elkészítéséért és valós bemutatásáért, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításoktól mentes pénzügyi beszámoló elkészítése.

A könyvvizsgáló felelőssége

A mi felelőségünk a pénzügyi beszámoló véleményezése az elvégzett könyvvizsgálatunk alapján. Könyvvizsgálatunkat a magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban hajtottuk végre. Ezek a standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk az etikai követelményeknek, valamint hogy a könyvvizsgálatot úgy tervezzük meg és hajtsuk végre, hogy kellő bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a pénzügyi beszámoló mentes-e a lényeges hibás állításoktól.

A könyvvizsgálat magában foglalta olyan eljárások végrehajtását, amelyek célja könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni a pénzügyi beszámolóban szereplő összegekről és közzétételekről. A kiválasztott eljárások, beleértve a pénzügyi beszámoló akár csalásból, akár tévedésekből eredő, lényeges hibás állítások kockázatának felméréseit, a könyvvizsgáló megítélésétől függenek. A kockázatok ilyen felmérésekor a könyvvizsgáló a pénzügyi beszámoló gazdálkodó egység általi elkészítése és valós bemutatása szempontjából releváns belső kontrollt azért mérlegeli, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzen meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a gazdálkodó egység belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt mondjon.

A könyvvizsgálat magában foglalta továbbá az alkalmazott számviteli politikák megfelelésének és a vezetés által készített számviteli becslések ésszerűségének, valamint a pénzügyi beszámoló átfogó prezentálásának értékelését is.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték elegendő és megfelelő állapot nyújt könyvvizsgálói véleményünk megadásához.

Vélemény

Véleményünk szerint a Magyar Lapkiadók Egyesülete társszabályozással kapcsolatos 2016. évi pénzügyi beszámolója (zárszámadása) minden lényeges szempontból valósan mutatja be a Magyar Lapkiadók Egyesülete társszabályozási 2016. évi bevételeit és kiadásait a számviteli törvényben foglaltakkal összhangban.

Budapest, 2017. január 23.

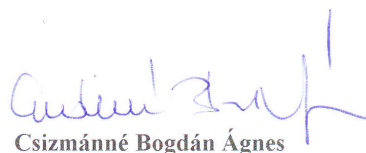
Készítette:

COOPSALDO
Könyvvizsgáló KFT.

**COOPSALDO Könyvvizsgáló és
Ügyviteli Szolgáltató Kft**
2092 Budakeszi, Hársfa u. 1.
Kamarai nyilvántart.sz: 000078

Könyvvizsgáló:

Csizmánné Bogdán Ágnes
Bejegyzett könyvvizsgáló
2092 Budakeszi, Hársfa u. 1.
MKVK igazolvány sz: 007237

3. számú melléklet: Az MLE magatartási kódexe hatálya alá tartozó médiatartalom szolgáltatók listája

1. Absolut Media Zrt.
2. Artamondó Kft.
3. Central Média csoport Zrt.
4. Dékán Stúdió Kft.
5. Galenus Gyógyszerészeti Lap- és Könyvkiadó Kft.
6. Grabowski Kiadó Kft.
7. Haszon Lapkiadó Kft.
8. Healing Média Kiadó és Szolgáltató Kft.
9. Heti Válasz Lap- és Könyvkiadó Kft.
10. HVG Kiadói Zrt.
11. Kiss József Könyvkiadó Kereskedelmi és Reklám Kft.
12. Lapcom Zrt.
13. Magyar Mezőgazdaság Kft.
14. Magyararancs.hu Lapkiadó Kft.
15. Maraton Lapcsoport Kft.
16. Média Connection Kft.
17. Mediaworks Hungary Zrt.
18. Mezőlap Kft.
19. Magyar Idők Kiadó Kft.
20. XXI.század Média Kft..
21. Népújság Kft.
22. Pannon Lapok Társasága Kiadói Kft.
23. Piac és Profit Kiadó Kft.
24. Professional Publishing Hungary Kft.
25. Ringier Axel Springer Magyarország Kft.
26. RUSSMEDIA Lapkiadó, Információs és Kulturális Kft.
27. Tarsago Magyarország Kft.
28. Telegráf Kiadó Kft.
29. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó
30. Ursa et Ursus Kiadó Kft.

4. számú melléklet: Az MLE magatartási kódexe hatálya alá tartozó kiadványok listája

1. 100 leggazdagabb időszaki kiadvány
2. 168 Óra közéleti hetilap
3. 24 Óra
4. A Földgömb magazin
5. A Földgömb online
6. A mi erdőnk
7. Adó Különszám
8. Állattenyésztés
9. Atrium
10. Autó Bazár
11. Auto Bild
12. Autó Motor
13. Autó Magazin
14. Bács Irányár
15. Balaton
16. Bautrend
17. Bébik, kicsik és nagyok
18. Befektetés Plusz
19. Békés Megyei Hírlap
20. Best magazin
21. Blikk
22. Blikk és kiadványai
23. Blikk Extra
24. Blikk Nők
25. Blikk Nők Egészség
26. Blikk Nők Konyha
27. Blikk Nők otthon és Kert
28. Blikk Nők Romantika
29. Blikk Nyári Extra
30. Blikk TV Magazin
31. Book Of Lists
32. Bor és Piac szaklap
33. Bor Plusz
34. Borászati Füzetek
35. Bors napilap
36. Bravo
37. Brief
38. Budapest Bank MOST!
39. Budapest Business Journal
40. Business IT Plusz
41. Cégautó Különszám
42. Contemporary Art
43. Cosmopolitan
44. Csók és könny
45. Current Opinion in Hematology
46. Déli Apró
47. Délmagyarország
48. Délmagyarország Breki Magazin
49. Délmagyarország Gasztromagazin
50. Délmagyarország Heti TV magazin
51. Délmagyarország Programpont
52. Délmagyarország Rejtvénymagazin

53. Délmagyarországi Cégregiszter
54. Délvilág
55. Depresszió Mozaik
56. Diabetológiai Magazin
57. digitalismagyardemokrata
58. Diploma Különszám
59. Dísznövény Kereskedelem
60. Dunaújvárosi Hírlap
61. Egészség Plusz
62. Elektronet magazin
63. Elektronet online
64. Élelmiszer nyomtatott és digitális
65. ELLE
66. Erdőgazdaság és Faipar
67. Észak Magyarország és alkalmi mellékletei
68. Eszes
69. Eszesmester
70. European Journal of Gastroenterology&Hepatology
71. Fanny
72. Fanny Horoszkóp
73. Fanny Konyha
74. Fanny Konyha Plusz
75. Fanny Rejtvény
76. Fanny Relax
77. Fanny Skandi
78. Fashion Issue
79. Fehérvári 7 Nap
80. Fejér Megyei 7 Nap
81. Fejér Megyei Hírlap
82. Fesztiválkatalógus
83. Fine Restaurant in Budapest
84. Fülebagoly Olasz Módra
85. Fülebagoly Plusz Egy Poén
86. Fülebagoly Sudoku
87. Fülebagoly Sudoku Expressz
88. Futár
89. GEO Magazin
90. Glamour, Glamour (Beach) különszám
91. Grabowski.hu
92. Gyártástrend Fluidtech
93. Gyártástrend MCAD
94. Gyártástrend Meditech
95. Gyártástrend nyomtatott és digitális
96. Gyártástrend Process
97. Gyermekévek
98. Gyermekgyógyászati Továbbképző Szemle
99. Gyógyír Magazin
100. Gyógymódi
101. Gyógyszerészettörténet
102. Gyógyszerészi Hírlap
103. Gyógyszertári Practicum Novum
104. Győrpress

105. Hajdú-Bihari Napló és alkalmi mellékletei
106. Haszon Agrár magazin
107. Haszon magazin
108. Haszon Nőknek magazin
109. Haszongépbazár
110. Hematológiai Mozaik
111. Hemofília Mozaik
112. Heti TV Újság
113. Heti Válasz (nyomtatott)
114. Heves Megyei Hírlap
115. Hinta Lista
116. HOT!
117. HOT! Plasztika
118. HOT! Sztárkvíz
119. Hotelújság
120. HR Plusz
121. HVG
122. HVG Extra
123. HVG Extra Pszichológia
124. HVG Karrier Plusz
125. HVG különszám
126. Ingatlan Plusz
127. Irányár
128. Irányár Bónusz
129. IT Plusz
130. Ízek és érzések recept- és gasztro-életmód magazin
131. Jó vicc!
132. Journal of Clinical Oncology
133. Kápé
134. Kardiológiai Lapszemle
135. Kelet Magyarország és alkalmi mellékletei
136. Képes Sport
137. Képes TV Műsor
138. Kertbarát Magazin
139. Kertészet és Szőlészet
140. Kertgazdaság
141. Kerti Kalendárium
142. Kétheti RTV Műsormagazin
143. Kisalföld
144. Kisalföld Breki Magazin
145. Kisalföld Cégregiszter
146. Kisalföld Építész
147. Kisalföld Gasztromagazin
148. Kisalföld Heti TV Magazin
149. Kisalföld rejtvénymagazin
150. Kiskegyed Gyöngy
151. Kiskegyed Horoszkóp
152. Kiskegyed Konyhája
153. Kiskegyed Konyhája Extra
154. Kiskegyed Otthona
155. Kiskegyed rejtvény
156. Kiskegyekd Fitt

157. Kiskegyed
158. Kismama
159. Kistermelők Lapja
160. Konyha & Fürdő
161. Könyvhét
162. Kópé
163. Kópé Évszakok
164. Kreatív nyomtatott és digitális
165. Lajtapress
166. Lakáskultúra
167. Lakáskultúra Házak-Kertek
168. LifeStyle Plusz
169. Luxury Budapest
170. Luxury Ingatlan
171. Luxus-Utazás
172. Magyar Állatorvosok Lapja
173. Magyar Bazár Álmos
174. Magyar Bazár Huba
175. Magyar Bazár Koppány
176. Magyar Demokrata Hetilap
177. Magyar Mezőgazdaság
178. Magyar Narancs
179. Magyar Onkológia
180. Mai Piac
181. Manager Magazin
182. Marie Claire
183. Maxima
184. Médiapiac.com szaklap és portál
185. Medical Tribune print és online
186. Meglepetés
187. Méhészet
188. Mindennapi Pszichológia magazin
189. Mindmegette Recepttár
190. MMG-piac
191. Műértő
192. Nagy Kreatív Könyv
193. Nagykanizsai Maraton
194. Magyar Idők
195. Napló
196. Nathional Geographic Kids
197. National Geographic
198. Nemzeti Sport
199. Nemzeti Sport Extra
200. Nemzeti Sport Magazin
201. Népszava napilap
202. Nőgyógyászati és Szülészeti Továbbképző Szemle
203. Nők Lapja
204. Nők Lapja Egészség
205. Nők Lapja Évszakok
206. Nők Lapja Ezotéria
207. Nők Lapja Konyha
208. Nők Lapja Psziché

209. Öko Plusz
210. Oktatás Plusz
211. Onkológiai Mozaik
212. Orvostovábbképző Szemle print és online
213. Osteoporosis Mozaik
214. Paletta
215. Patika Magazin
216. Petőfi Népe
217. Piac és Profit
218. Poén Mester
219. Poén Özön
220. Poén Portya
221. Poénzsák
222. Prémium
223. Prémium Autó Plusz
224. Rábaközpress
225. Reader's Digest Magazin
226. Recepció
227. Rejtvény Terefere
228. Rejtvény Terefere Évkönyv
229. Rejtvény Terefere Extra
230. RTV Tipp
231. Sárga TV
232. Sclerosis Multiplex Mozaik
233. Skandi Ász
234. Skandi Mester
235. Smartphone&Tablet
236. Somogyi Hírlap
237. Sopronpress Extra
238. Spa&Wellness Guide
239. Sport and Style
240. Story
241. Story Különszám
242. Stroke Magazin
243. Studium&Practicum
244. Sudoku Mánia
245. Szegedi Hirdető
246. Színes kéthetes
247. Színes RTV
248. Szombathelyi Maraton
249. Szombathelyi Maraton Plusz
250. Szüflé
251. TÁM
252. TB Különszám
253. Tere Fere
254. TermészetBÚVÁR
255. Tina Extra
256. Tina Ínyenc
257. Tipp a fiatal újság
258. Tolnai Népújság
259. Top Info
260. Trade magazin szaklap

261. Transzplantáció Mozaik
262. Turizmus Trend nyomtatott és digitális
263. TV kéthetes
264. TV Paprika magazin
265. TV Revü
266. Tvr Újság
267. Tvr-Hét
268. Üdüljön itthon!
269. Ügyes
270. Ügyes 5 Perc
271. Ügyes Évkönyv
272. Ügyes Évszakok
273. Ügyes Skandi
274. Ügyes Sudoku
275. Ügyes Vakáció
276. Új Dunántúli Napló
277. Új Néplap
278. Utazás Plusz
279. Uticel.hu
280. Vas Megyei Cégregiszter
281. Vas Népe
282. Vasárnap Reggel
283. Vasárnapi 24 Óra
284. Vasárnapi Békés megyei Hírlap
285. Vasárnapi Blikk
286. Vasárnapi Dunántúli Napló
287. Vasárnapi Fejér Megyei Hírlap
288. Vasárnapi Heves Megyei Hírlap
289. Vasárnapi Napló (Veszprém megye)
290. Vasárnapi Petőfi Népe
291. Vasárnapi Somogyi Hírlap
292. Vasárnapi Tolnai Népújság
293. Vasárnapi Új Néplap
294. Vasárnapi Vas Népe
295. Vasárnapi Zalai Hírlap
296. Vendég & Hotel nyomtatott és digitális
297. Veszprémi 7 Nap
298. Veszprémi 7 Nap Plusz
299. Világ gazdaság
300. Vital Magazin
301. Voice
302. Wellness
303. Who is Who
304. Wine in Hungary
305. Yacht Börze
306. Yacht Magazin
307. Zalai Hírlap
308. Zsaru Magazin
309. 50plusz.hu
310. A mi erdőnk online
311. adózóna.hu
312. Állattenyésztés online

313. Alpokutazas.hu
314. Árbarátok.hu
315. Autóblog.hu
316. automenedzser.hu
317. autonavigator.hu
318. autopro.hu
319. babaszoba.hu
320. bautrend.hu
321. bebikkicsikesnagyok.hu
322. blikk.hu
323. Borászati Füzetek online
324. brekimagazin.hu
325. Citromail.hu
326. Cosmopolitan.hu
327. delmagyar.hu
328. Dh-online.hu
329. Dísznövénykereskedelem online
330. ecoline.hu
331. eduline.hu
332. Egészségbolt.hu
333. Élelmiszer Online
334. Életforma.hu
335. eOldal.hu
336. F1csatorna.hu
337. Fmh.hu
338. Geographic.hu
339. Gyártástrend.hu
340. HaziPatika.com
341. hir24.hu
342. Hírstart.hu
343. hírszerző.hu
344. HotDog.hu
345. <http://www.facebook.com/atriummagazin>
346. hvg.hu
347. ingatlanmenedzser.hu
348. Jobmonitor.hu
349. Kertbarát Magazin online
350. Kertészet és Szőlészet online
351. Kertgazdaság online
352. Kerti Kalnedárium online
353. Kirakat.hu
354. kisalfold.hu
355. Kistermelők Lapja online
356. Kreatív Online
357. life&style.hu
358. M csatorna
359. Magyar Állatorvosok Lapja online
360. Magyar Mezőgazdaság online
361. maipiac.hu
362. MedicalOnline
363. medizona.hu
364. Méhészet online

365. MMG online Agrárhírportál
366. MMG Piac online
367. Mobilport
368. Mozi24
369. Naplo-online.hu
370. Nők Lapja Cafe
371. nyugatmagyar.hu
372. Olcsóbbat.hu
373. Piacésprofit.hu
374. Polc.hu
375. Profession.hu
376. Startapró
377. Startlap
378. StoryOnline
379. Szállás.hu
380. Takarmányozás és Állattenyésztés online
381. techline.hu
382. Technet
383. travelline.hu
384. Turizmus Online
385. Vasnepe.hu
386. Vendég Online
387. Vezess.hu
388. WellnessCafe
389. www.fotovilag.hu
390. www.168ora.hu
391. www.angolosan.hu
392. www.astronet.hu
393. www.automotor.hu
394. www.bama.hu
395. www.baon.hu
396. www.bbj.hu
397. www.beol.hu
398. www.blikk.hu
399. www.boon.hu
400. www.borespiac.hu
401. www.borsonline.hu
402. www.cityweekend.hu
403. www.demokrata.hu
404. www.designbazár.hu
405. www.fannykonyha.hu
406. www.fotovonal.hu
407. www.franciakoktel.hu
408. www.geo-magazin.hu
409. www.ger-mania.hu
410. www.glamouronline.hu
411. www.gourmann.hu
412. www.haon.hu
413. www.helyitema.hu
414. www.heol.hu
415. www.hirportal.hu
416. www.izekeserzesek.hu életmód magazin

- 417. www.jovicc.hu
- 418. www.kemma.hu
- 419. www.kiskegyed.hu
- 420. www.kiskegyedkonyhaja.hu
- 421. www.konyv7.hu
- 422. www.lakaskultura.hu
- 423. www.lengyelnet.hu
- 424. www.magarnarancs.hu
- 425. www.mediapiac.com
- 426. www.mindmegette.hu
- 427. www.mipszi.hu
- 428. www.mon.hu
- 429. www.nana.hu
- 430. www.neon.hu
- 431. www.nepszava.hu
- 432. www.ngkids.hu
- 433. www.nol.hu
- 434. www.nso.hu
- 435. www.oroszline.hu
- 436. www.patikamagazin.hu
- 437. www.pink.hu
- 438. www.pokermania.hu
- 439. www.sonline.hu
- 440. www.svedasztal.com
- 441. www.szervuszausztria.hu
- 442. www.szoljon.hu
- 443. www.szon.hu
- 444. www.teol.hu
- 445. www.trademagazin.hu
- 446. www.tuttoitalia.hu
- 447. www.tvmusor.hu
- 448. www.uduljonitthon.hu
- 449. www.vitalmagazin.hu
- 450. www.zsaru.hu
- 451. yacht-magazin.hu
- 452. Zalaihirlap.hu
- 453. zoldter.hu

5. számú melléklet: Az MLE magatartási kódexe alapján 2016-ban meghozott határozatok

**Magyar Lapkiadók Egyesülete
Társszabályozás Szakértői Bizottsága**

Ügyiratszám NMHH:
MN/2/201626548-3000-6/2016.

Ügyiratszám MLE: T-2016/02.

Tárgy: az NMHH-hoz [REDACTED]
magánszemélynek a Népszava c. újságban
megjelent tartalom miatt benyújtott
bejelentése

Ügyintéző: dr. Szilágyi Zsuzsanna

HATÁROZAT

[REDACTED] kérelmezőnek (továbbiakban: Kérelmező) a Népszava c. újság elleni panaszos eljárásban a Magyar Lapkiadók Egyesülete (1016 Budapest, Naphegy tér 8.) (továbbiakban: MLE) Szakértői Bizottsága (továbbiakban: Bizottság) meghozta az alábbi

határozatot:

- 1. A Bizottság a kérelmet, mint megalapozatlant elutasítja.**
- 2. A Bizottság a Bayer Zsolt újságíró által jegyzett, 2015. november 16. napján, a Magyar Hírlapban megjelent „9066 Álláspont. Elvettétek tőlem kincseim javát. Elvettétek az Ezeregyéjszakát” című cikkel szembeni panasszal kapcsolatban kért személyes adat (így a szóban forgó cikket sérelmező bejelentő neve) kiadására irányuló kérelmet az alábbi indokok értelmében ugyancsak elutasítja.**

A Bizottság jelen határozata ellen a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvényben (továbbiakban: Mttv.) és Magyar Lapkiadók Egyesületének Társszabályozási Magatartási Kódexében (továbbiakban Magatartási Kódex) rögzített szabályok megsértése esetén – a Magatartási Kódex 29. § szakaszával összhangban – van helye fellebbezésnek.

A fellebbezés a jelen határozat átvételétől számított 8 napon belül az eljárási díj befizetésével az MLE elnökének címezve, az MLE Titkárságán nyújtható be. A fellebbezési határidő elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs. A fellebbezési határidő elmulasztása esetén az MLE a fellebbezési kérelmet minden további vizsgálat és indokolás nélkül elutasítja.

A fellebbezési eljárás díja megegyezik az elsőfokú eljárásáért fizetendő – a Magatartási Kódex 19. § (1) bekezdésben meghatározott – díjjal.

INDOKOLÁS

Kérelmező a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz 2016. augusztus 30-án keltezett kérelmében panasszal élt a Népszava c. újság üzemeltetőjével szemben. Kérelmében előadta, hogy a Népszava c. napilap nyomtatott kiadásában, 2016. augusztus 25-én, az újság 16. (utolsó) oldalán megjelent, „Fűnyírót és laminált padlót lop a magyar” c. cikk célja „a magyarok elleni általánosító gyűlöletkeltés”.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság a Kérelmező 2016. augusztus 30-án kelt kérelmét továbbította társszabályozási eljárás lefolytatása céljából az MLE, mint az NMHH Médiatanácsával társszabályozási eljárásra közigazgatási szerződést kötött szervezet felé (érkezés ideje: 2016. szeptember 21.).

Az MLE a Kérelmezőt 2016. szeptember 22-én kelt felhívásában hiánypótlásra hívta fel, tekintettel arra, hogy a kérelem nem tartalmazott arra vonatkozóan nyilatkozatot, hogy a Kérelmező megkeresésére érdemi választ kapott-e az érintett médiatartalom-szolgáltatótól. Az MLE a fenti határozatában ugyancsak felhívta a Kérelmezőt az eljárási illeték megfizetésére, valamint a Kérelmező rendelkezésére bocsátotta a kérelem formanyomtatványát is.

Ezt követően Kérelmező a fenti hiánypótlási kötelezettségének 2016. szeptember 26-án kelt levelével, illetve az ahhoz csatoltan kitöltött formanyomtatvánnyal és az eljárási illeték befizetésének igazolásával eleget tett. Előadta továbbá, hogy a kérdéses cím „rasszista, kirekesztő és gyűlöletkeltő”, ehhez kapcsolódóan pedig jogalapként hivatkozott a Magatartási Kódex, illetve az Mttv., valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvénynek (továbbiakban: Smtv.) a közösségek ellen gyűlöletkeltés, illetve kirekesztés tilalmára vonatkozó rendelkezéseinek sérelmére. Kérelmező emellett azzal kapcsolatban kért tájékoztatást, hogy Bayer Zsoltnak tavaly, a Magyar Hírlapban november 16-án megjelent cikkét ki „jelentette be a Médiahatóságnál, illetve Önöknél”.

A kérelem érkeztetése 2016. szeptember 30-án megtörtént, az MLE pedig az ügyben illetékes társszabályozási szakmai szervezetként az ügyet 2016. október 3-án befogadta, 2016. október 5-én pedig átadta az eljárás lefolytatására illetékes Bizottságnak.

A társszabályozási eljárásra vonatkozóan elsődleges jogi háttér az Mttv. 190. §-ában leírt társszabályozási, illetve az eljárási szabályokra rendelkezést tartalmazó, az Mttv. 194. § szerint megalkotott és elfogadott Magatartási Kódex tartalmazza.

A Bizottság álláspontja alapján a Magatartási Kódex hatálya – mind annak 3. § 1 bekezdés a) pontja és 10. § szakasza, mind az Smtv. 17. § (1)-(2) bekezdései és az Mttv. 192. § (2) bekezdésének a) pontja alapján – kiterjed a kérelemben foglalt ügyben történő határozathozatalra.

A Bizottság álláspontja szerint az ügy elbírálása során egyrészt vizsgálandó a kérdéses címnek (azaz: „Fűnyírót és laminált padlót lop a magyar”) a gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalmába történő esetleges ütközése, másrészt ugyancsak vizsgálandó az irányadó – hasonló címképzéssel élő – újságírói gyakorlat elterjedtsége, és annak az olvasóközönségre gyakorolt hatása.

A gyűlöletkeltés és kirekesztés tilalma kapcsán a Magatartási Kódex 10. § 1 bekezdése az alábbi határokat szabja:

„A médiatartalom-szolgáltató által közzétett médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely egyház vagy vallási csoport elleni gyűlölet keltésére”.

Ugyanezen szakasz 2. bekezdése pedig az alábbiakat tartalmazza:

„A médiatartalom-szolgáltató által közzétett médiatartalom nem lehet alkalmas az (1) bekezdésben meghatározott valamely közösség kirekesztésére. Kirekesztő médiatartalomnak minősülhet különösen:

- c) az érintett közösség társadalmon belüli elszigetelésére történő felhívás vagy erre való utalás,
- d) az érintett közösség tagjait megillető emberi és személyhez fűződő jogoktól – a közösséghez való tartozásuk miatt – való megfosztásra történő felhívás vagy arra való utalás”.

A gyűlöletkeltő és kirekesztő médiatartalom felismerése szempontjából – a fentiekkel összhangban – mindemellett ugyancsak figyelembe veendő az Smtv. 17. § 1 bekezdése (gyűlöletkeltés tilalma), melynek értelmében „a médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség elleni gyűlölet keltésére”, valamint a fenti szakasz 2. bekezdése (kirekesztés tilalma), mely szerint: „a médiatartalom nem lehet alkalmas valamely nemzet, közösség, nemzeti, etnikai, nyelvi és más kisebbség vagy bármely többség, továbbá valamely vallási közösség kirekesztésére”.

A sérelmezett cikk elemzése során megállapítható, hogy az a szállásadók körében készült felmérésre hivatkozva közöl adatokat a szálláshelyeken történt lopásokról, ideértve az okozott kárt, az "elkövető" vendégek jellemző magatartásait, illetve a lopási cselekmények tárgyait (tehát az ellopott dolgokat, e körbe vonva a többek között a címben is említett extrém példákat). A címben az elkövetők nemzetiségére, állampolgárságára vonatkozó adatot nem találunk, annak címében a „magyar” megjelölés elsősorban és általában inkább a hazai lakosokra vonatkoztatható gyűjtőfogalom. Abból nem következik, hogy a nem magyar etnikai eredetű más csoportokra ez a nem vonatkozik. Ezt az értelmezést erősíti, hogy egy magyarországi szálláshelyek körében készült felmérés képezi a cikk tárgyát, illetve alapját.

A Bizottság álláspontja szerint – annak ellenére, hogy a fenti cikk címében tükröződő újságírói megközelítés pontatlan, valamint enyhén, de kétségtelenül és a teljes hazai lakosságot általánosító negatív asszociációt eredményező tartalommal bír és ennek okán a Kérelmezőben és más, az ilyen érzelmi beállítódásra érzékenyebb olvasóban felháborodást kelthetett – a vonatkozó jogszabályi rendelkezések és a szöveg értelmezése alapján a magyar nemzettel szembeni gyűlöletkeltés, illetve a magyar nemzet kirekesztése nem látszik megállapíthatónak. A kérdéses cikknek ugyanis nem célja, hogy a magyar nemzet tagjai ellen hangoljon, és erre a szövegezés és a fogalmazásmód alapján nem is alkalmas. A cikk megfogalmazásából inkább a szerző egyéni közérzete és kritikai szemléletmódja tükröződik, és egyfajta figyelemfelkeltő célzat látszik kiolvashatónak. Ez pedig a nyomtatott, illetve elektronikus sajtóban, valamint egyéb médiatartalmak esetén (ha kifogásolható és ízlés szempontjából alappal vitatható is), de elterjedt, mellyel az (olvasó)közönség tagjai jellemzően találkoznak. Mindezt erősíteni látszanak az alábbi, interneten elérhető példák is:

http://www.hir7.com/hirek/belfold/igy-lop-a-magyar-kulonleges-felvetel_2013-10-04

<http://morningshow.eu/trukkozik-es-lop-magyar-boltban/>

E körben kiemelendő a Bors c. újság (illetve annak online kiadása), mely ugyancsak a hivatkozott felmérésre utalással közölt hasonló cikket (annak címében WC-tartály és perzsa macska ellopásával vádolva meg a "magyart"): <http://www.borsonline.hu/aktualis/wc-tartalyt-es-perzsa-macskat-lop-a-magyar-nyaralaskor/117866>

A fentiekkel összhangban a Bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sérelmezett cikk – sem annak címét, sem annak tartalmát, illetve azok egységét illetően – gyűlöletkeltésre vagy kirekesztésre nem alkalmas, így a Bizottság – összhangban a Magatartási Kódex 28. § 1-es bekezdésének a) pontjával – a kérelem elutasítása mellett döntött.

Figyelembe véve pedig mindazt, hogy a nem jogsértő, azonban helytelen, pontatlan, más szempontból kifogásolható újságírói tartalmak is a sajtószabadság védőernyője alá tartoznak, így a Bizottság álláspontja szerint az ilyen tartalmakkal szemben megfelelő „válasz” lehet például egy arra reflektáló, adott esetben azt pontosító, kritizáló (újságírói) vélemény. Az ilyen vélemények is az oltalmazott szabadságjogok körébe tartoznak.

A Bayer Zsolt újságíró által jegyzett, 2015. november 16. napján, a Magyar Hírlapban megjelent „9066 Álláspont. Elvettétek tőlem kincseim javát. Elvettétek az Ezeregyéjszakát” című cikket szembeni panasszal kapcsolatban kért személyes adat (így a szóban forgó cikket sérelmező bejelentő neve) kiadására irányuló kérelme elutasításának indoka, hogy a kért adatot az MLE nem kezeli. Ennek kapcsán kiemeljük, hogy a fenti cikket kapcsolatos ügyben a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa, és nem az MLE hozott határozatot.

Az eljárás során eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Magatartási Kódex 29. § szakaszán alapul.

Kelt: Budapest, 2016. október 17.

Kiss László s.k.
a Szakértői Bizottság tagja

Somodi Tamás s.k.
a Szakértői Bizottság tagja

Dr. Réti László s.k.
a Szakértői Bizottság elnöke

Ügyiratszám NMHH:
MN/2/201626548-3000-6/2016.
Ügyiratszám MLE: T-2016/02.
Tárgy: [REDACTED] kérelmező
fellebbezése a Magyar Lapkiadók
Egyesülete Szakértői Bizottsága által
a Népszava c. újság elleni panaszos
eljárásban hozott elutasító határozat ellen
Ügyintéző: Havas Katalin

HATÁROZAT

A Magyar Lapkiadók Egyesülete (1016 Budapest, Naphegy tér 8.) (továbbiakban MLE) dr. Nehéz-Posony Márton által elnökölt Társszabályozó Szakértői Bizottsága a [REDACTED] kérelmező (továbbiakban: Bejelentő) által a Népszava napilap ellen tett bejelentés tárgyában a dr. Réti László által elnökölt Társszabályozó Szakértői Bizottság által 2016. október 17. napján meghozott, T-2016/02 ügyiratszámú kérelemmel kapcsolatos határozattal szemben a Bejelentő által előterjesztett, MLE által 2016. november 07-én érkeztetett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

határozatot:

A másodfokú tanács az elsőfokú határozatot helybenhagyja.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú határozat a Bejelentő bejelentését mint megalapozatlant elutasította. Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a bejelentés tárgyát képező újságcikk-cím kétségtelenül pontatlan megfogalmazás, de nem alkalmas sem a magyar nemzet vagy emberek más csoportja elleni gyűlöletkeltésre, sem e csoportokkal szembeni diszkriminációra.

Az elsőfokú határozattal szemben a Bejelentő élt fellebbezéssel, amelynek indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú határozatban foglaltak szerint „a magyart (...) lehet minden következmények közül általánosítva bűnösnek kimondani”. Hivatkozott arra is, hogy ha a tárgyi cikk címe a „magyar” helyett a „cigány” vagy a „zsidó” megjelölést használta volna, véleménye szerint azt az eljáró tanács elítélte volna.

A másodfokú tanács az elsőfokú határozatban foglaltakkal mindenben egyetértett, azokra csak visszautal.

A fellebbezésben foglaltakra hivatkozva a másodfokú tanács a következőkre mutat rá.

Amint arra az elsőfokú határozat is helyesen utalt, a tárgyi cikk egy, főleg belföldi szállásadók körében, feltehetőleg belföldi vendégek viselkedési szokásairól készült felmérést ismertet. A „magyar” megjelölés ezért ebben a szövegösszefüggésben nem etnikai hovatarozást, hanem

elsősorban a földrajzi, közjogi és nyelvi értelemben vett közösséget, a belföldi minőséget jelöli.

Ebből következően közömbös, hogy e közösség tagjai közül egyesek a szlovák, a cigány, a szlovén, a görög, a kun vagy a ruszin etnikai, illetve a zsidó vallási közösség tagjának mondják magukat, mert e hovatartozásuktól függetlenül a magyar állam polgárai, a magyar politikai, kulturális, földrajzi és nyelvi közösség tagjai is egyben.

Éppen emiatt lenne súlyos diszkrimináció a magyar közösségen belül létező, az imént említett csoportokhoz tartozó emberek megkülönböztetése etnikai vagy vallási hovatartozás alapján a magyar nemzet egészén belül. Továbbá éppen emiatt lenne megengedhetetlen előítéletesség „a cigányok” és „a zsidók” (vagy bármely más etnikai vagy vallási közösség) akkénti említése, hogy az alkalmas legyen az e közösségekhez tartozók megbélyegzésére.

A jelen eljárás tárgyát képező cikk a fentiek szerint tehát nem mint etnikai csoportról beszélt a magyarokról, hanem lényegében a belföldön élőket jelölte a „magyar” megjelöléssel. Ebből következően a cím sem diszkriminációra, sem gyűlöletkeltésre nem volt alkalmas.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú tanács az elsőfokú határozatot annak helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Kelt: Budapest, 2016. november 22.

Osváth Sámuelné s.k.
a Szakértői Bizottság tagja

Tóth Ildikó s.k.
a Szakértői Bizottság tagja

Dr. Nehéz-Posony Márton
a Szakértői Bizottság elnöke